

KAMNISKI TEKSTILEC

KAMNIK

Leto XV. — št. 3

61240

23. 4. 1977

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE SVILANIT KAMNIK — TOZD FROTIR IN TOZD SVILA

Članom kolektiva k prazniku dela

Letošnje praznovanje 1. maja — praznika dela poteka še v posebno svečanem obdobju, saj letos praznujemo dva pomembna jubileja, to je: 40-letnico prihoda tov. Tita na čelo KPJ in 40-letnico ustanovnega kongresa KPS. Ta dva dogodka močno vplivata na obeležje praznovanja, saj je bila KP, pod vodstvom tov. Tita tista revolucionarna sila, ki je popeljala ljudske množice skozi zmagoviti narodno osvobodilni boj in ki danes vodi borbo za izgradnjo samoupravnega socializma, katerega cilj je, dati delu »čas in oblast«, kar je moto praznovanja 1. maja delavcev vsega sveta.

Ker je 1. maj praznik dela, je prav, da pregledamo, kakšne rezultate smo dosegli v poslovanju preteklega leta in kakšne naloge si bomo zadali za letos.

Poznavajoč rezultate poslovanja in upoštevajoč pogoje, v katerih je delo potekalo, lahko ugotovimo, da smo v preteklem letu uspešno poslovali. Naj naštejemo le nekaj najvažnejših pokazateljev. Celotni dohodek se je povečal napram letu 1975 za 12 %, dohodek za 29 %, skladi za 54 %, družbeni proizvod na zaposlenega za 19 % in dohodek na zaposlenega za 27 %. Ti rezultati bi bili vsekakor še ugodnejši, če se ne bi v prvi polovici lanskega leta bistveno spremenili pogoji poslovanja. Na to je predvsem vplivalo sprejetje zakona o zagotavljanju plačil

med uporabniki družbenih sredstev in zakona o ugotavljanju dohodka na osnovi plačane realizacije. Sprejetje teh dveh zakonov je imelo za posledico spremembo dotedanjih poslovnih navad, saj ni bilo več mogoče kupovati blaga, če ni bilo zagotovljeno plačilo v točno določenem roku, niti ugotavljati rezultatov poslovanja mimo dejanske dosežene realizacije za prodano blago ali storitve. Zato so v začetku lanskega leta, ko sta omenjena zakona stopila v veljavo, nastopile močne motnje na tržišču, kar se je povsod pa tudi pri nas, pokazalo v padcu prodaje. Sele po polletju so se razmere uredile in od takrat dalje je prodaja pričela naraščati, s tem pa tudi boljšati rezultati poslovanja. Poleg motenj na tržišču moramo upoštevati tudi velike zastoje v proizvodnji, predvsem v začetku lanskega leta, ki so bili posledica neurejenih zakonskih predpisov glede uvoja reprodukcijskega materiala. Vse te motnje so zahtevale hitro prilagodljivost danim možnostim, za kar pa je bilo potrebno dodatno delo in večji napor. Kljub vsemu pa so doseženi rezultati pomembni in nam dajejo dobno osnovo za še boljše in uspešnejše delo v tem letu.

Plan za leto 1977 predvideva, da se bo celotni dohodek povečal napram realizaciji v letu 1976 za okoli 26 %, dohodek za 30 % in skladi za 25 %. Pri tem je upoštevano, da se bodo v me-

secu aprilu podražile osnovne surovine, s tem pa tudi gotovi izdelki. Planske naloge so izredno zahtevne so terjajo brezpogojno plansko ter delovno disciplino, izbiro optimalnega asortimana proizvodnje in izboljšanje organizacije dela ter s tem povečano produktivnost dela.

Pred nami je tudi leto zelo intenzivne investicijske dejavnosti. Smo pred pričetkom izgradnje objekta za TOZD SVILA, s čemer bomo rešili pereč prostorski problem ter TOZD, istočasno pa bo dana možnost, da se konfekcija frotirja prostorsko uredi in se ji tako zagotovi možnost nadaljnjega razvoja. Druga večja investicija je v tkalnici frotirja, kjer nameravamo dokupiti 12 brezčolničnih stavev tipa Saurer za proizvodnjo montažnih tkanin v širini 160 cm. Z nabavo teh stavev bo omogočen boljši izkoristek tkanine pri krojenju in zaradi večje proizvodnje teh stavev delna ukinitve nočnega dela tkalk. Tretja večja investicija pa je izgradnja oplemenitilnice blaga. Znano je, da smo zaradi nujnosti razširitve asortimana zasilno rešili oplemenitenje (barvanje, beljenje) metražnega blaga z nabavo dveh motorov, ki smo jih postavili v prizidek barvarne. Razumljivo je, da je nadaljnja širitev te proizvodnje nemogoča, da se delovni pogoji slabi in da ne moremo doseči boljše kvalitete oplemenitenja. Poleg tega pa celotne faze sušenja o-

plemenitenega blaga ne moremo izvesti sami, temveč se poslužujemo uslug v Induplati Jarše in Pletenina Ljubljana, kar pa je seveda povezano z večjimi stroški. Vsled tega je izgradnja nove oplemenitilnice metražnega blaga, z ustrezno strojno opremo nujna, saj bi nam ta poleg odstranitve motenj, ki sem jih navedel, omogočila razširitev sedanje proizvodnje, kot tudi osvojitve novih kvalitete, ki jih tržišče zahteva. Istočasno z izgradnjo oplemenitilnice se bo vršila tudi izgradnja prve faze čistilne naprave, ki je tudi nujna, saj sedanja zasilna ne služi več svojemu namenu.

Vse to so dodatne zahtevne naloge, ki jih moramo izvršiti v čim krajšem času, če hočemo ohraniti tempo dosedanjega razvoja in s tem zagotoviti delavcem Svilanita njihovo materialno sigurnost.

Poleg navedenih nalog pa nas čaka obširno delo, ki je povezano s sprejetjem zakona o združenem delu. Pregledati bo treba dosedanje samoupravno organiziranost, izdelati in sprejeti manjkajoče akte, pregledati in dopolniti dosedanje, skratka organizirati se tako, kot to določa naša ustava in zakon o združenem delu.

Naj zaključim z željo, da bi praznovanje praznika dela potekalo v čim prijetnejšem vzdušju in da bi ob praznovanjih ugotavljali še večje in boljše rezultate našega dela.

Ribaš ing. Slavko

NOVA OPLEMENITILNICA

Na pobudo izvršnega odbora DITT-a SVILANIT Kamnik je bilo organizirano predavanje z namenom, da se širši krog strokovnih ljudi seznani s potrebo po izgradnji nove oplemenitilnice za metražno blago. Nosilca omenjene naloge sta bila ing. Kožuh Rozka in ing. Torkar Florijan, ki sta jo skupno obdelala in podala pred približno trideset člani društva v menzi podjetja.

Glede na veliko povpraševanje po frotir proizvodih na jugoslovanskem trgu se predvideva razširitev proizvodnih kapacitet tiste vrste izdelkov, ki jih ni na našem tržišču ali pa jih primanjkuje. Kaže se potreba po razširitvi proizvodnje metražnega blaga različnih kvalitete — enobarvni in pestro tkani velur, valk frotir v metraži in brisačah v raznih kvalitetah glede na namembnost.

Barvanje križnih navitkov v barvarni

V obstoječi situaciji se proizvodnja v barvarni metraže ne more povečati zaradi prostorske stiske, pa tudi klimatski ter delovni pogoji ne odgovarjajo varnostnim predpisom. Za današnje stanje je značilno, da ne razpolagamo z zadostnimi kapacitetami za barvanje in beljenje. Najbolj kritično pa je dejstvo, da smo brez sušilnega stroja in moramo mokro blago voziti na sušenje v Pletenino v Ljubljano. Nekatere artikke kot so npr. Lajka vozimo na kompletno mokro oplemenitenje, ki se vrši na žigru v Induplati Jarše. Obstoječi način dela zahteva čezmerno mnogo manipulacije z blagom, transportne poti so dolge, kar vse zelo poveča stroške uslug oz. storitev. Pri obstoječem načinu dela so velike možnosti, da se blago zamaže in poškoduje, kar vpliva na kvaliteto blaga. Dalje nastopajo težave in ovire pri delu s kooperanti zaradi razlik v delovnem koledarju, posebno še v času kolektivnih dopustov. Zaradi diskontinuiranosti proizvodnega procesa je oteženo vodenje poskusov z namenom, da se dosežejo določeni končni efekti artikla in spremljanje kvalitete blaga. Poleg tega imamo lokacijsko in prostorsko neustrezna

medfazna skladišča surovega in gotovega blaga, ki bi jih morali rešiti v okviru nove oplemenitilnice.

DS TOZD Frotir je bil seznanjen z informacijo o potrebi gradnje oplemenitilnice metraže na oktobrski seji v preteklem letu. Lokacija objekta je ob nakladalno razkladalni rampi v določenem oddelku od skladišča surovin. Zgradba je določena v velikosti 60 x 20 m vzporedno z rampo in skladiščem surovin, z višino 6 m in je podkletena. Dovod vode in pare je predviden v nadaljevanju obstoječe kinete ob zidu barvarne in bi se nadaljeval pod stropom kleti nove oplemenitilnice. Višina nivoja tal bi se ujemala s sedanjo višino rampe. Višina kletnih prostorov pa bo odvisna od talnice. V kleti je predviden prostor za medfazno skladišče surovih artiklov ter prostor za

ki se strižejo, navijali na večje role (doke) in bo obdelava potekala z velikimi dolžinami s čimer se bo zmanjšalo število kosov. Tudi fiksiranje Teodore se bo preneslo na razpenjalni sušilec. Za manipulacijo blaga pri centrifugi je predvideno ročno dvigalo. Transport surovega blaga v medfazno skladišče bi se vršil iz kontrole preko tkalnice na dvorišče in od tod po pločniku ob severni strani oplemenitilnice na rampo ter z tovornim osebnim dvigalom v klet. V medfaznem skladišču bo treba pripravljati partije za obdelavo ter jih disponirati preko dvigala v barvarno.

Posamezne artikke, ki bodo pasirali sušenje, bo možno tudi navijati na cevko. Gotovo blago bo šlo na kontrolo blaga, ki se lahko predvidi tudi v oplemenitilnici. Na posebni mizi se bo blago pregledalo, natančno izmerilo, navijalo na rolo in adjustiralo za predelavo doma ali za prodajo.

Na osnovi letnih količin perspektivnega plana so bile izračunane zasedbe strojnih kapacitet v oplemenitilnici za posamezne artikke: Teodora, Beba, Uni, garn, Andrej, Uni konfekcija, Lajka, Drago, Riva, Lena, Lovran, striženi velur in za brisače — strižene, tiskane in Kolor brisače enobarvne, progaste in tiskane v vseh treh dimenzijah. Poleg tega so za vsak artikel podane karakteristike in namembnost ter točno definiran potek obdelave po tehnoloških fazah.

Izhajajoč iz količin predvidenega asortimana bi potrebovali sledečo strojno opremo:

- motovilo 100 kg ali večje
- motovilo 150 kg
- jigger
- centrifuga
- širinski parilnik
- pasat
- širinsko razpenjalni stroj
- dvigalo pri centrifugi
- tovorno osebno dvigalo
- navijalna naprava za rolanje na cevke
- voziček za valje — jigger
- posode za raztapljanje barve
- pregledovalna miza s tehnično
- tehničar za skladiščenje barvil.

Izračunana je tudi potrebna delovna sila za delo v dveh izmenah. Pri tem je združenje posluževanje strižnih strojev in pasata glede na celovitost delovnega procesa pri žakardno

tkani metraži. Na nekaterih delovnih fazah kot npr. na širinskem razpenjalnem sušilcu in na kontroli je pri delovni sili upoštevana precejšnja rezerva.

Podana je bila tudi poraba tehnološke vode glede na količine beljene in barvane preje ter za metražo. Napram obstoječemu stanju se poveča proizvodnja za 31 %, poraba tehnološke vode se pri tem poveča za 25 %. Kapaciteta rezervoarja za vodo ne bo zadoščala v perspektivi in lahko pričakujemo ob konicah zastoj zaradi pomanjkanja tehnološke vode. Vsled tega, ker kapaciteta vodnjakov in vodovoda ne odgovarja potrebam perspektivnega plana, bo potrebno omogočiti zadostno preskrbo z vodo in obenem pri nabavi oplemenitilnih strojev upoštevati izvedbe z majhno porabo vode, kot so jiggeri in jeti z majhnim flotnim razmerjem.

Nivo objekta garantira gravitacijsko odtekanje odpadne vode po kanalih v predvideno čistilno napravo oz. skupni izravnalni bazen Svilanita in Ete, ki prostorninsko zadošča glede na porabo vode.

V elaboratu so nakazane nekatere rešitve oplemenitenja metraže, skladiščenja barvil in kemikalij, medfaznega skladišča metražnega blaga namenjenega za oplemenitenje in po možnosti skladišče gotovega blaga. Elaborat pa ne vsebuje ekonomskega izračuna; prav tako so ostala odprta nekatera vprašanja kot je velikost oddelka stavbe od obstoječih objektov glede na velike strešne površine, višinska točka oziroma višina kleti, ki je odvisna od višine talne vode.

Elaborat je osnova, na podlagi katerega je potrebno dokončno fiksirati postavitev celotnega tehnološkega procesa in odvijanje transporta vključno z dvigalom ter pri tem upoštevati načelo najkrajših transportnih poti.

Glede na aktualno temo predavanja ne moremo biti zadovoljni z udeležbo na predavanju kljub temu, da se je vršilo v soboto. Smatram, da je potrebno pozdraviti povečano aktivnost društva v zadnjem času, ki se kaže tudi v organiziranju ekskurzij, kot je bila nedavno tega v obliki vrnitve obiska društvu Predilnice in tkalnice Tržič. Zaželeno je, da bi se dejavnost društva nadaljevala tudi v prihodnje.

M. T.

Naša delegacija

Minilo je tri leta od uvedbe delegatskega sistema v naši samoupravni družbi. V tem času so se že dodobra pokazale prednosti in pa tudi pomanjkljivosti oziroma nedoslednosti pri izvajanju delegatske prakse.

Na sestanku vseh vodij delegacij se je ugotovilo, da delegati za zbor združenega dela delujejo preveč osamljeno, brez pra-

ve povezave s samoupravnimi organi ter družbenopolitičnimi organizacijami v TOZD.

Zato so bili podvzeti nekateri konkretni ukrepi, da bosta v bodoče sodelovanje in povezava bolj rešena. Stvari, ki jih obravnavajo samoupravni organi in družbenopolitične organizacije, mora istočasno obravnavati tudi delegacija ter se zavzemati

KAKO NAPREJ?

Planiranje proizvodnje – rešitve so, toda ne v improvizacijah

Pri vsakodnevem delu, na raznih sestankih in razgovorih, pa tudi v sredstvih informiranja, se precej pogosto slišijo vprašanja, zakaj prihaja do pomanjkanja posameznih osnovnih in pomožnih materialov, do zastojev v proizvodnji, do velikih zalog polizdelkov in končno tudi do kasnitev dobavnih rokov. V vsa ta dogajanja je neposredno ali posredno vključena tudi priprava dela in s tem tudi odgovorna ali sokriva za določene težave v procesu proizvodnje frotirja. S tem prispevkom bom zato poskusil prikazati nekatere probleme, s katerimi se danes srečujemo, in kje so, gledano z oči priprave dela in planiranja proizvodnje, vzroki za to.

Specializacija proizvodnje

O DELU NAŠE DELEGACIJE

za enotna stališča ter na skupščino posredovati sklepe, ki so se v TOZD že obravnavali na široki ravni.

Gradiva za seje zbora združenega dela bodo v bodoče razposlana časovno dovolj zgodaj in v zgoščeni, razumljivi obliki, da bi se delegati lažje seznanili z vsebino ter jo dali v primeru potrebe tudi v obravnavo drugim organom. V primeru, da gradivo in predlogi rešitve nekega problema niso dovolj jasni in razumljivi, lahko delegacija od izvršnega sveta, strokovnih služb uprave skupščine občine oziroma ostalih predlagateljev zahteva dodatna pojasnila. Izvršni svet in strokovne službe kot predlagatelji, morajo nazakati več variantnih rešitev, da se delegacija lažje odloči za njej najboljšo varianto.

Skupno ima naša organizacija združenega dela štiri delegatska mesta v zboru združenega dela občinske skupščine Kamnik. V treh letih prvega mandata delegacijskega sistema se je zbor združenega dela sestel na 29 sejah, največkrat skupaj z zborom krajevnih skupnosti in družbenopolitičnim zborom. Če pa je dnevni red narekoval tako, so se delegati ZZZ sestali ločeno, to je predvsem takrat, ko so se obravnavala vprašanja in problemi v zvezi z gospodarstvom v občini Kamnik.

Udeležba naših delegatov na sejah skupščine je bila 88%. Slabša pa je udeležba na konferencah delegacije, katere sklicujemo pred vsako sejo občinske skupščine, na katerih se predhodno obravnava predlagano gradivo za dnevni red. Temu je med drugim tudi vzrok razporejenost delegatov po različnih delovnih izmenah. Zato konferenca nikoli ne more biti časovno

Preteklo je že nekaj let, ko je strokovni kader podjetja sprejel odločitev, da bo Svilarit na področju frotirja ozko specializirana tovarna visoko oplemenitega frotirja s proizvodnjo, ki bo proizvajala za potrebe tržišča. Ta odločitev je bila zelo pomembna. Ta poslovna politika je ponesla dobro poznano ime Svilarit po domovini in v tujino.

Z energetske krize konec leta 1974 in v začetku leta 1975 so nastopile večje težave s prodajo na domačem in tujem trgu. Za polno skladišče brisač ob skoraj ustavljeni prodaji na domačem trgu, ob majhni in poceni prodaji v izvozu, je bilo potrebno najti rešitev za proizvodnjo, ki je vsak dan dajala nove in nove komade brisač in metre tkanin.

ugodna za vse delegate. Občinska skupščina se sestaja v zadnjem času praviloma v popoldanskem času, zato se delegatke, matere z otroki, ki imajo obveznosti do svoje družine, včasih težko udeležijo seje, na katero so delegirane.

Naj na kratko navedem nekaj tem, o katerih je v zadnjem času razpravljaj in odločal zbor združenega dela občinske skupščine Kamnik:

- o zazidalnem načrtu za območje Bakovnika
- sprejem odloka o prepovedi prometa z zemljišči
- dogovor o skupnem financiranju obvozne ceste
- o programu dela skupščine občine Kamnik
- dogovor o priznavalninah udeležencem NOV
- o problemu financiranja osnovnih šol
- o davčni politiki
- o organizaciji štabov in enot civilne zaščite
- o gradnji zaklonišč ter nabavi osebnih zaščitnih sredstev
- o obrambnih pripravah in na črtih v občini
- o zazidalnem načrtu obrtne cone
- problem razvoja zasebne obrti
- problematika trgovine in prekrba v občini
- o financiranju krajevnih skupnosti.

Naša delegacija je med drugim zahtevala ureditev prometa ob konicah na križišču Kovinarske in Ljubljanske ceste, posredovala nekaj vprašanj v zvezi gospodarstva, trenutno pa pričakuje odgovor glede družbene prehrane v občinskem merilu, ker smo pred dejstvom lastnega vlaganja v obrat družbene prehrane, v kolikor se to ne uredi v okviru mesta.

Ivan Nograšek

Rešitev se je pokazala v izvozu z izdelavo posebnega programa v velur brisačah. Ta program je vseboval 48 različnih barvnih in desenskih vzorcev oz. variant, 96.000 kom. brisač tega zahtevnega asortimana je bila vstopnica Svilarita v trgovsko hišo KAUFHOF in rešitev za proizvodnjo in prodajo.

S programom KAUFHOF, ki bo verjetno delu strokovnega kadra, pa tudi nekaterim delavcem v proizvodnji, ostal še dolgo v spominu, je bila rešena proizvodnja na dimenziji 50 cm v zimsko — spomladanski sezoni leta 1975. V istem letu je močan izpad prodaje v izvozu doživela tudi dobro vpeljana dimenzija 65 cm v plažnih brisačah, zlasti na skandinavskem trgu. Analiza vzrokov je pokazala, da ob zmanjšani prodaji na svetovnem trgu z vzorci in ceno nismo več konkurenčni.

Rešitev iz nastale situacije je bila samo ena: proizvajati asortiman, ki ga bo domači in tuji trg sprejel in za njega priznal ceno, ki so nam jo narekovali naši stroški. Sprememba asortimana je morala biti takojšnja, omogočila nam je preživetje najbolj težko obdobje. Nanjo pa

Tudi zaradi varnosti je potrebno najti primernejšo rešitev »skladiščenja«

smo bili premalo pripravljeni in številne posledice tega čutimo še danes.

Planiranje proizvodnje

Osnova za planiranje proizvodnje so kvartalni plani, ki se sestavljajo v strokovnem krogu prodaje, desinature in priprave dela. Zaključena naročila v izvozu, predvidene potrebe na domačem trgu in možnosti proizvodnje, so pogosto trije popolnoma različni problemi, katerih rešitev je skoraj obvezno kompromis, ki je običajno sprejet pod pritiskom časovne stiske. Ni se še dogodilo, da bi bile vsklajene potrebe na domačem trgu in v izvozu, da bi bila pravočasno pripravljena kolekcija in raziskane potrebe tržišča, da bi ve-

deli za vse omejitve in ozka grla proizvodnje. Asortiman za kvartalni plan, ki naj bi služil za izračun proizvodnje, naročilo osnovnih in pomožnih materialov in planiranje prodaje, se tako pogosto spremeni, še preden je narejen njegov zadnji izračun. Časa in možnosti za izračun sprememb in ugotavljanje posledic ni in improvizacije se vrstijo ena za drugo, včeraj zaradi spremenjenih potreb prodaje, danes zaradi težav v proizvodnji, nato spet, ker nekdo v čelnu verige ni realiziral svoje naloge. Iskanje rešitev in odprava težav je podobna gašenju s tepanjem nog, ko ogenj pogasimo pod podplati, iskra pa medtem neti naprej na drugem mestu. Pri obstoječem asortimanu, organizaciji in kadru v pripravi dela se opravijo le najnujnejši izračuni proizvodnje, kapacitet in potrebnih materialov.

Večina odločitev sloni na presoji, na oceni. Tako se enkrat spregleda pomembni element proizvodnje tu, drugič drugje, posledice pa so v zastojih, zalogah in kasnitvah rokov.

Asortiman proizvodnje:

Asortiman proizvodov je danes tako širok, da v tovarni ni več strokovnjakov v prodaji, pripravi, niti proizvodnji, ki bi npr. ob prehodu skozi proizvodnjo poznal vse vzorce. V ponazorilu o širini asortimana naj navedem samo nekaj števil: samo za izvoz v prvem polletju tega leta je spisek prodanih vzorcev vseboval točno 99 po-

stavk, vsak vzorec pa je bil povprečno delan v treh koloricah. Trenutno teče v proizvodnji oz. je na zalogi v šivalnici na dimenziji 65 cm 22 različnih vzorcev v 47 koloricah. Vseh različnih vzorcev, ki tečejo na 102 stavkah pa je okoli 70.

Pri planiranju proizvodnje pri obstoječem asortimanu je celo teoretično nemogoče najti rešitev, ki bi omogočila naše želje, katere so izražene s čim manjšim številom menjav v tkalnici frotirja, polnim asortimanom v šivalnici, to je možnostjo pakiranja in pravočasno odpremo naročenega asortimana.

Problem v proizvodnji so majhna naročila, pomanjkljiva ustrezna evidenca proizvodnje in zalog, pomanjkanje reda in spoštovanja nalogov, stalne me-

njave in spremembe v proizvodnji. Popolnoma enak problem so velika naročila, ker nimamo tekočega asortimana in je ob tem onemogočeno sprotno pakiranje in odprema, evidenca in skladiščenje pa nam ne omogočata preglednosti realizacije proizvodnje. Kako poteka planiranje asortimana, naj navedem na primeru, ki ga smatramo za normalno, srednje veliko naročilo.

Poznana zahodnonemška trgovska hiša Hertie je naročila plažne brisače v dimenziji 65 x 130 cm in sicer 30.000 kom v treh vzorcih in vsak vzorec v treh koloricah.

Naročilo se tke na treh statvah in sicer dve tečeta v treh izmenah, ena pa v dveh izmenah. Prvi stroj je bil založen zadnje dni decembra drugi stroj v začetku februarja, tretji pa konec februarja. Pri dveh vzorcih je barva vezne osnove enaka barvi zankaste osnove, pri enem vzorcu pa je za vse tri kolorice enaka. V začetku aprila je bilo v proizvodnji realizirane približno polovico naročila, vendar vseh 15.000 kom. brisač čaka na asortiman v šivalnici. Kupcu je bila potrjena željena dobava v treh delih in sicer v začetku aprila, začetku maja in začetku junija. Ob planiranju proizvodnje in potrditvi roka dobave je bila spregledana zahtevnost asortimana in potrebni so dodatni posegi v proizvodnjo, da bodo dobave brisač kupcu izvršene s čim manjšo zakasnitvijo roka dobave. Tako normalno naročilo dobiva madež kasnitve roka dobave, posega v proizvodnjo in dodatne stroške ob kupih gotovih brisač, ko prvo izdelana brisača čaka svojo sosedo v kartonu polne štiri mesece, kolikor v tem primeru traja cikel proizvodnje za sortiranje asortimana. V proizvodnji pa je samo na 20 strojih na dimenziji 65 cm trenutno 5 takšnih naročil, ob katerih strokovni kader in delavci v proizvodnji izgubljajo živce, brisačam pa se v kupih uničuje vsa tista skrb in nega, ki jim je bila sicer nudena v procesu proizvodnje.

Kako naprej?

Ob vseh teh problemih in brisačah na zalogi v šivalnici se

postavlja vprašanje, kdaj bo tega konec, kdaj bomo vedeli, kaj imamo na zalogi in s kakšnimi problemi se bomo srečevali ob delu. Ali bodo še v naprej v proizvodnji takšne težave, številne menjave in spremembe v tkalnici, zaloge v šivalnici, pomanjkanje dela v adjustirnici ob gorah brisač, kasnitve rokov itd. S spremembo asortimana v drugem polletju v 50 % barvane brisače bo problem asortimana manjši, še vedno pa ne rešen. Toda zimski sledi zopet letna sezona, želje in zahteve kupcev po plažnih brisačah pa bodo zopet takšne ali pa še zahtevnejše. Se bodo takrat sedanje težave zopet ponovile?

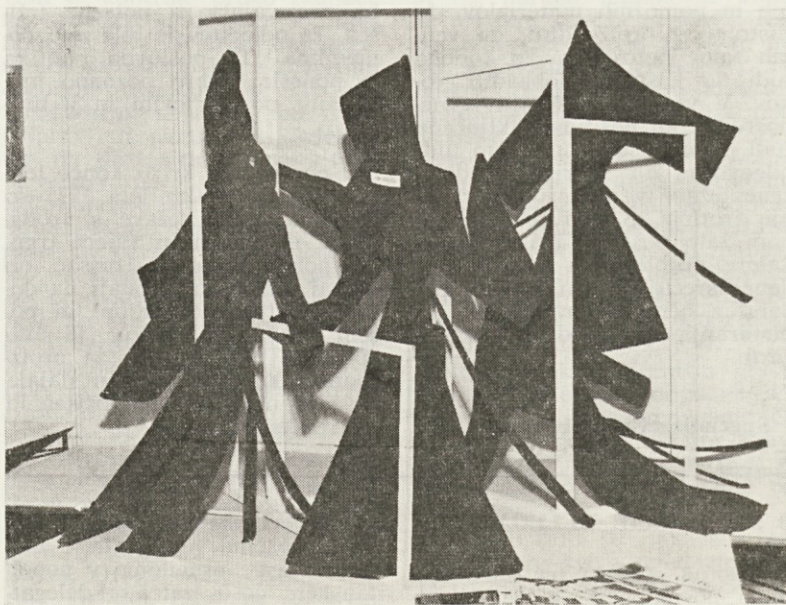
Odgovor na vsa ta vprašanja ni lahek, toda obstoja. Verjetno bo potrebno ponovno sesti za okroglo mizo in ugotoviti kaj trg od nas želi in kaj mu lahko damo. Razmisliti bo potrebno kako, kdaj in kakšno kolekcijo naredimo; kako, kdaj in komu prodajamo na domačem trgu in v izvozu; kaj, koliko in kdaj lahko realiziramo naročila v proizvodnji in s kakšnimi stroški, kako smo organizirani in kdaj realiziramo naloge in skupne dogovore, kako spoštujemo red in disciplino ter komu smo za svoje delo odgovorni in kako za neodgovornost nagrajeni? Samo ta bežen pregled skozi problematiko planiranja proizvodnje nam pove, da nas je čas prehitel, da za obstoječi asortiman nismo dovolj pripravljeni in nam zaloge polizdelkov v šivalnici, pa tudi v konfekciji, povzročajo stroške in težave, ki jih preveč zanemarjamo in ne iščemo rešitev na izvoru problemov. Potrebno bo potegniti rdečo nit sodelovanja od izvora kolekcije do opreme izdelkov v skladišče, povezati potrgane niti in odpraviti kratke stike, ki so do sedaj prepogosto nastajali. Ustvariti bo potrebno pogoje za asortiman, ki ga želimo imeti, ali pa asortiman prilagoditi pogojem, ki jih imamo. Številni zunanji kooperanti, obstoječi proizvodni in skladiščni prostori ter sedanja organiziranost nam ne zagotavljajo, da bomo željeni asortiman izdelali tako, kot si želimo in ga kupcu dobavili v dogovorjenem roku.

Bogo Wiegele

grama. Na večjem delu so bili razstavljeni modeli brisač za plažo, brisače iz programa VALK, garniture z vezanimi inicijali, konfekcija ter kravate. Plažni del je bil enkraten in ni čudno, da so beograjski obiskovalci prav za tem delom asortimana posebej povpraševali. Razveseljiva ugotovitev je tudi ta, da bomo te artikule že v mesecu aprilu odpošiljali našim kupcem, kar bo omogočilo, da se bodo potrošniki lahko z njimi pravočasno oskrbeli za vroče poletniške dni. Razstavljene kra-

ljalcev. Modeli, ki so po oceni komisije zaslužili posebno priznanje, so dobili tudi znak Izbor potrošnikov. Od naših razstavljenih modelov so kar trije dobili to priznanje in sicer: VALK progasta brisača, VALK plašč Katarina ter kravata ALFA.

Poslovno je beograjski sejem izredno uspel. Naš paviljon je bil s strani kupcev dobro obiskan, saj je bilo zaključenih poslov v vrednosti stare milijarde dinarjev, od tega polovico za takojšnjo izdobavo, drugo pa za obdobje jesen — zima.

Del paviljona na Beograjskem sejmu

vate so bile že po tradiciji čudovite. Bogat asortiman modnih desenov ter domiselna kreacija kravate z ravnim zaključkom je pritegnila pozornost množice obiskovalcev.

Posebna komisija, sestavljena iz beograjskih potrošnikov, je na sejmu tudi ocenjevala razstavljene modele vseh razstav-

Naše oči so v tem trenutku že uprte v Zagreb na Spomladanski zagrebski sejem, kjer se s svojo kolekcijo proizvodov predstavljamo potrošnikom tega področja. Upati je, da tudi tu uspeh ne bo izostal.

Marjan Repič

Izobraževanje kadrov

Izobraževanje kadrov je potekalo preko izrednega študija delavcev DO na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo. Višji šoli za socialne delavce, Tekstilnega šolskega centra Kranj, Delavske univerze Domžale, Ekonomske srednje šole, Tehnične srednje šole — elektro oddelka ter raznih inštitutov in tečajev Gospodarske zbornice, Delavskih univerz, intenzivnih tečajev za tuje jezike, Instituta za produktivnost dela in metrologijo Iskra Ljubljana ter drugih izobraževalnih ustanov. Na osnovi pravilnika o štipendiranju in izobraževanju kadrov smo z izrednimi študenti sklenili ustrezne pogodbe in študij kontrolirali.

Na osnovi razpisa za štipendiranje smo v letu 1976 uspeli le delno podeliti proste štipendije že iz leta 1975, ker tudi letos kljub dodatnemu kritju stroškov internata v Kranju nismo uspeli dobiti zadostno število kandidatov. Tako smo v letu 1976 sklenili štipendijsko pogodbo za 1 študentko na Ekonomski fakulteti, z 1 študentom na Strojni fakulteti in 3 dijaki v

TSC Kranj.

V DO se je ob zaključku leta izobraževalo 11 delavcev, katerim smo pokrili stroške šolnine, učnih pripomočkov in 50 % prevoznih stroškov ter odobrili izredno plačan izostanek od dela za polaganje posameznih izpitov.

V letu 1976 smo imeli sklenjene pogodbe za kadrovske štipendije z:

- 2 študentoma na Fakulteti za naravoslovje in tehnologijo,
- 3 študenti na Ekonomski fakulteti,
- 1 študentom na Strojni fakulteti,
- 8 dijakov na TSC Kranj (od tega 1 miruje 1 leto)
- 2 dijaka na ESS Ljubljana
- 16 štipendij skupno.

Nepodeljenih pa je ostalo 5 štipendij za TSC Kranj in 1 za Srednjo administrativno šolo.

Poleg tega imamo za potrebe DO v uku 5 učencev v gospodarstvu in to 3 za ključavničarsko stroko, 1 za elektro stroko in 1 za vodoinstalatersko stroko.

Mišić Danica

Potrošniki nam zaupajo spomladanski beograjski sejem

Spomladanski beograjski sejem MODE je bil letos v času od 7. do 13. marca. Pred nekaj leti je bil to sejem zaprtega tipa, kamor so lahko prihajali izključno le trgovci. Že nekaj let pa je to prava modna prireditelja, kamor prihajajo vsi, ki se zanimajo za modne dosežke, pa naj si bodo to trgovci ali potrošniki. Sejem je zelo obiskan, saj so v sedmih razstavnih prostorih predstavljene praktično vse tekstilne industrije Jugoslavije, poleg te pa prikazuje svoje modele tudi nekaj tujih proizvajalcev tekstila.

Vsi razstavni prostori so bili lepo urejeni tako, da je bil ves sejemski prostor prava paša za oči. V centralni hali sejišča se je nahajal naš paviljon in je bil za razliko od dosedanjih precej večji, saj je obsegal preko 100 kvadratnih metrov površine. To je omogočalo, da smo namenili dovolj prostora za komercialno in razstavni del. Naše izdelke smo vsled tega prikazali beograjskim potrošnikom tako, kot smo si pri načrtovanju to tudi zamislili. Prikazan ni bil ves asortiman, ki ga proizvaja, temveč le del našega pro-

Vloga sindikata je pomembna

s seminarja za sindikalne delavce

Občinski sindikalni svet Kamnik je v sodelovanju z Delavsko univerzo Kamnik tudi letos, dne 4. in 5. marca 1977, organiziral po A in B izobraževalnem programu dvodnevni seminar za članke izvršnih odborov osnovnih organizacij sindikata. Za člane IO OOS iz Svitanja in iz Tekstilnega inštituta Maribor, TOZD Eksperimentalna tkalnica Kamnik, je bila določena lokacija seminarja v Stahovici. Udeleženci seminarja je obkrajal pozdravil sekretar Občinskega sindikalnega sveta Kamnik tov. Suštar Slavko z željo, da bi ta seminar udeležencem pripomogel k boljšemu in uspešnejšemu delu in izvajanju nalog iz zakona o združenem delu.

Teme za družbeno-politično usposabljanje v sindikatih v letu 1977 so bile podane prav v smislu zakona o združenem delu in drugih sistemskih osnovnih dokumentov ZK, sindikatov in SZDL.

Vsaka od podanih tem je trajala po 2 uri in kot prvo o DELOVNIH RAZMERJIH je podal slušateljem tov. Ivo Grilc.

Slušateljem je prikazal razvoj delovnih razmerij vse od leta 1946, ko je bila sprejeta prva Ustava, nastale spremembe po letu 1950, ko je bilo uvedeno samoupravljanje, in ko se porajajo zakoni o plačah za posamezne dejavnosti. Tudi sprejeta druga Ustava leta 1963 je prinesla spremembe v samoupravljanju, kjer je postalo pomembno odločanje delavcev. Bili so sprejeti še nekateri zakoni, ki so vzporedno urejali delovna razmerja, delavcev položaj pa je postal celovit leta 1974 s sprejetimi amandmaji. Medsebojno delovno razmerje pa je s sprejetim zakonom o združenem delu, dne 26. 11. 1976 poimenovano v delovno razmerje.

Iz delovnih razmerij je bilo prisotnim podrobno prikazano: kdaj nastopi sklenitev delovnega razmerja, kdaj se sklene delovno razmerje za določen čas, kdaj pogodba o delu, kdaj in kakšno je lahko pripravniško razmerje, v katerih primerih so možne premestitve delavcev na druga delovna mesta, kakšni so pravni viri, kateri organi lahko odločajo o pravicah in obveznostih delavcev, delovni čas, čas odmora, počitki in dopusti, odgovornost posameznega delavca do ostalih zaposlenih oziroma do držbe, varstvo pravic iz delovnega razmerja ter vzroki in načini prenehanja delovnega razmerja.

Glede na to, da je ta tema pri zaposlenih delavcih aktualna vsak dan, je bila tudi pozorno spremljana od vseh navzočih.

Drugo temo o VLOGI IN NALOGAH SINDIKATA V SMISLU ZAKONA O ZDRUŽENEM DELU je podal tov. Vinko Dobnikar.

Njegovo izvajanje na navedeno temo je obsegalo več točk ter je tako udeležencem prikazal:

— Razmerje med dejavnostjo sindikata in doležbami zakona o združenem delu, kjer se predpostavlja aktivno delovanje sindikata na temelju Ustave, kjer naj o vseh pomembnejših zadevah v samoupravljanju da svoje stališče tudi sindikat. Stremeti je treba tudi za tem, da so vse važne določbe sindikata vnešene v akt delovne organizacije — statut.

Tudi evidentiranje kandidatov za razne organe in funkcije ne sme mimo sindikata, ki je odgovoren, da jih skupno z ostalimi družbeno-političnimi organizacijami evidentira ter spremlja njihovo aktivnost in pravilno zastopanje družbenih in delavčevih interesov.

— Prisotnim so bile podane tudi razmejitve pristojnosti v sindikatu pri uresničevanju zakona o združenem delu s tem, da vlogo uresničujejo OOS, na ravni delovne organizacije se opravljajo na osnovi OOS preko sindikalne konference, sindikati posameznih branž imajo za razreševanje svojih zadev organizirane svoje odbore pri Občinskem sindikalnem svetu.

— Vloga sindikata v načinih samoupravnega odločanja je izredno velika politična vloga pri izvedbi referendumov, ki jo je moč podpirati na podlagi skrbno pripravljenega gradiva strokovnih služb. Tudi pri zborih delavcev ne smejo predlogi na zbor, če o njih ni razpravljala sindikat in pri tem ugotovil vsklajenost predlogov s samoupravnimi akti. Sindikat mora zahtevati od strokovnih služb pomoč, če jo potrebuje za izvedbo določene akcije in zagotoviti demokratičnost postopka pri evidentiranju delegatov. Pri obravnavi dela delegatov ali delegacij, lahko sproži akcijo za odpoklic in predlaga ukrepe.

— Vloga sindikata v konstituiranju temeljnih in drugih organizacij združenega dela je v tem, da mora biti vsak tak predlog podrobno dokumentiran, da se na osnovi tega lahko ugotovi smotrnost oziroma nujnost konstituiranja.

— Poslovodni organi in strokovne službe morajo sindikatu zagotoviti za njegovo delo pisanje in razmnoževanje gradiva, razdelitev ter ustrezen prostor za arhiv.

— Sindikat mora obravnavati samoupravne akte, delovne plane, zaključne račune itd. O raznih predlogih mora sindikat ugotoviti, če ustrezajo hotenjem večine članstva. Če predlog ne ustreza širšemu vidiku, je treba dati nanj pri pombe ali spreminjevalne predloge. Spremlja delo samoupravnih organov in drugih ter v primeru težjih kršitev obvesti družbenega pravobranilca, službo družbenega knjigovodstva ali občino.

Sindikat mora biti tudi so-podpisnik sporazumov in družbenih dogovorov.

— Vloga sindikata je pomembna tudi v kadrovski politiki, saj mimo sindikata ne morejo biti izvedeni volilni postopki, evidentiranje in kandidiranje v delavski svet, v delavsko kontrolo, kolektivnega poslovnega organa, v krajevne skupnosti, v samoupravne interesne skupnosti, v zbor združenega dela v občini, v organe podpisnic sporazumov bank, zavarovalnic in drugod. Skrbeti mora za primerno zastopanje žensk in mladine. Sindikat je tudi pristojen za odpoklic delegatov.

— Pomembna je tudi vloga sindikata v medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu pri uresničevanju delavčevih interesov, za uresničevanje samoupravnih aktov, ki urejajo delovna razmerja in če se kršijo, da lahko začne spor pred sodiščem združenega dela, da sproži disciplinski postopek zoper vodilnega delavca, če krši samoupravne akte, da zastopa delavca pri uveljavljanju njegovih pravic, če se delavcu dela krivica. Kljub temu, da sam ni zainteresiran, lahko postopek začne sindikat.

— Sindikat nastopa tudi v družbenem varstvu samoupravnih

KONOMSKI ODNOSI IN POLOŽAJ DELAVCA V ZDRUŽENEM DELU je predaval tov. Tomaž Jančar.

— Družbeno ekonomski odnosi so najvažnejši. Iz njih izvirajo vsi drugi odnosi, ki so sicer pomembni niso pa temeljni. Družbeno ekonomski odnosi so v pristojnosti federacije zaradi enotnega gospodarskega sistema. Bistveno vlogo ima dohodek. Za pridobivanje dohodka poznamo več oblik. V družbeno ekonomskih odnosih so važni razporejanje in delitev dohodka ter odgovornost TOZD za obveznosti.

— Družbeno ekonomsko bistvo dohodka se kaže pri nas v procesu osvobajanja delavca. Prej je bilo v našem sistemu znano upravljanje v imenu delavcev, sedaj pa poznamo neposredno upravljanje delavcev. Velike spremembe so nastale po X. kongresu, z borbo proti etatizmu in birokraciji. Nova Ustava pa zagotavlja odločanje delavcev o vsej družbeni reprodukciji. Vsako upravljanje mimo delavcev ali v njihovem imenu je protiustavno. Tudi odtujitev dohodka je protiustavna in je ravno tako prepovedano uveljavljanje takih pravic, ki bi omejevale pravice drugih delavcev. Aktivnost družbeno-ekonomskih odnosov vodi ZKJ, delavec pa je nosi-

pravic tako, da v primeru kršitve pravic (če so prizadeti družbeni interesi) poda Občinski skupščini pobudo za odstavitev, razpustitev delavskega sveta, imenovanje začasnega organa, pa tudi uvedbo prisilne uprave.

— Sindikat je pristojen tudi pri reševanju skupinskih sporov v delovni organizaciji tako, da preko OOS in konference, na lastno pobudo ali na pobudo delavca, začne postopek pred družbeno politično skupnostjo.

— Sindikat mora v sistemu obveščanja, na relaciji sindikat in člani sindikata, najti najboljši način obveščanja (časopis, oglasne deske, preko delegatov).

Tretjo temo DRUŽBENO E-

lec družbenega razvoja družbene reprodukcije.

— Dohodek je materialna kategorija — v denarju izražena vrednost. Dohodek je splet družbeno ekonomskih odnosov od ustvarjanja oziroma pridobivanja, do razporejanja, delitve in porabe. Dohodek je družbeno lastnina in morajo v njegovi delitvi sodelovati vsi, ki so ga ustvarjali. Delo mora biti na trgu družbeno priznано in zato so plani dela in raziskava trga nujno potrebni. Dohodek je tudi merilo uspešnosti gospodarjenja ter je zato lahko osnova in vsebina družbenega planiranja.

Hribovšek Marinka
(Se nadaljuje)

Splošni ljudski odpor in družbena samozaščita

Novi republiški zakon o ljudski obrambi konkretizira ustavne določbe, ki obvezujejo delovne ljudi in občane kot oblikovalce politike na področju ljudske obrambe, nosilce obrambnih priprav in izvajalce splošnega ljudskega odpora v vojni. Kot vodilo, ki odseva skozi vsebino zakona, je poudarjena dolžnost temeljnih in drugih organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti in drugih, da skrbijo za obrambne priprave in so odgovorne za stanje na področju za SR Slovenijo. Razumljivo pa je, da vseh podrobnosti ne rešuje, zato imajo krajevne skupnosti in organizacije združenega dela pravice in dolžnosti normativno urejati obrambne priprave s statuti in z drugimi splošnimi akti. Krajevna skupnost, ki je temeljno združevanje občanov, delovnih ljudi in končno tudi delavcev, ki ustvarjajo materialne dobrine, je tedaj tudi temeljni nosilec obrambnih priprav. Če je tako in prav gotovo je, potem so delovni ljudje in občani nosilci ljudske obrambe. Krajevna skupnost je in mora biti najosnovnejši dejavnik, ki je povezana z organizacijami združenega dela in skupaj z njimi organizira reševanje in odpravljanje posledic vojne, naravnih in drugih hudih nesreč.

Naloge organizacijam združenega dela zakon natančneje opredeljuje, kot to doslej. Vse organizacije se morajo že v miru pripravljati za vojno proizvodnjo oz. storitev, pač glede na predmet proizvodnje, ki ga imajo. To se tudi lahko spremeni, če je potrebno v skladu z obrambnim načrtom. V organizacijah združenega dela odgovarja za celotne obrambne priprave delavski svet ali kateri drugi organ upravljanja. Vsaka delovna organizacija mora ustanoviti odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito. Njegova najpomembnejša pristojnost je sprejem obrambnega načrta in da je ta, tako kot so sicer vse obrambne priprave, v skladu s predmetom poslovanja oz. proizvodnje ali storitve, ki jih organizacija opravlja, ali jih naj bi opravljala v primeru vojne. Prejšnje izkušnje nam povedo, da je bilo v organizacijah združenega dela premalo inicijative, kako planirati obrambne priprave. Največkrat so čakali na dodatne naloge od občinskega upravnega organa za ljudsko obrambo in od drugih. Sedaj, ko imamo republiški zakon o ljudski obrambi, ne sme nihče reči, da ne ve, kaj naj predvidi v svojem obrambnem načrtu. Ljudje se morajo navaditi na razmišljanja o teh stvareh.

Sami si morajo zamisliti vojni položaj, takšen kakršen jelahko in pri tem upoštevati najtežje in najhujše situacije. Na podlagi tako zamišljene vojne situacije morajo odgovorne osebe načrtovati po sredstvih, ki jih imajo in po delovni sili, s katero razpolagajo. Pri načrtovanju je treba upoštevati, kaj je ko-

ristno za naš odporniški boj, kaj proizvajati in katere storitve opravljati v posamezni organizaciji oz. delovni enoti. Zanašanje na to, da bo vsakdo prejel neke naloge »od zgoraj«, ne sme biti več. Seveda pa to ne izključuje, da dobi delovna organizacija od občine neko nalogo, ki jo mora potem uskladiti z dosedanjimi obrambnimi pripravi in sprejeti nalogami širšega družbenega pomena.

Pomembna novost zakona je tudi v tem, da organizacije združenega dela usklajujejo svoje priprave za obrambo s krajevno skupnostjo. Za razreševanje določenih vprašanj se morajo dogovarjati in najti skupna izhodišča, seveda tudi s vprašanjem financiranja.

Civilna zaščita je v novem zakonu o ljudski obrambi dobila večjo pomembnost, kot jo je imela doslej, samo na drugih temeljih. Civilne zaščite ne gradimo kot neko samostojno organizacijo in organizacijo zaradi same sebe, ampak je njena dejavnost vezana na krajevne skupnosti, delovne organizacije in te imajo svoje enote ter štabe. Samozasčita v civilni zaščiti kot posebna veja dejavnosti prebivalstva še zdaleč ni zaživel in bo potrebno na tem področju še veliko dela. Gre za to, da pomagamo, kadar se nekdo znajde v nevarnosti ali ko je že poškodovan, ranjen in podobno, ali mu preti nevarnost. Zato se moramo usposablјati, da bomo znali pomagati v primeru potrebe sami sebi, svojem, sosedu, pa tudi neznanemu na cesti ali kjer koli bi že bil nesrečen primer. Primer potrebe v Posočju nas opozarja na

določene slabosti. Prvi štabi za civilno zaščito so začeli delati tri ure in pol po potresu. Kaj se je dogajalo v tem času? Ljudje so bili zbegani in nemočni so taval, ne da bi se takoj oprijeli akcij. Ljudje so bili prepušteni sami sebi. Povsem naravno je, da se ljudje sami znajo zaščititi, da si znajo pomagati, da preprečujejo paniko, da gre do z razumom v reševanja in zaščito. Za takšne primere naravnih katastrof moramo biti vedno pripravljeni in seveda tudi sposobni moramo biti in vedeti kako pristopiti k reševanju. Ta potres je opozoril še na eno pomanjkljivost in to, da so enote civilne zaščite slabo opremljene. Novi zakon sedaj bolj elastično rešuje vprašanje nabave opreme za civilno zaščito.

Se ena značilnost zakona je v tem, da izenačuje ženske z moškimi. To enakost navaja 9. člen 2. odstavka, ki pravi: Pravice in dolžnosti na področju ljudske obrambe uresničujejo ženske enakopravno z moškimi. Posebnosti glede izvrševanja posameznih dolžnosti žensk določa zakon in na njegovi podlagi sprejeti samoupravni akti. Na sprejem takšne zakonske določbe je pokazala praksa, ker so bile ženske več ali manj odrinjene in niso mogle v večji meri uveljavljati svojih pravic in dolžnosti na področju ljudske obrambe. So še okolja in sredine, v katerih ženske ne nastopajo enakopravno na tem področju. Sicer je napravljen korak naprej, da so tudi ženske razporejene na razne funkcije v enotah civilne zaščite v stabilnih in komisijah za SLO. Premalo je narejenega v delovnih organi-

zacijah, da bi se ženske razporedilo na vodilne dolžnosti v vojni proizvodnji. V danih primerih bodo ženske prav tako kot v času narodno osvobodilnega boja odigrale svojo vlogo. Načrtovalci obrambnih priprav se kaj radi zadovoljijo, če ni moških vojni obveznikov, ki bi jih primerno razporedili na posamezne dolžnosti in funkcije, da pustijo ta mesta prazna. Morda moški opravljajo neko določeno funkcijo predolgo, namesto da bi našli zanj primerno zamenjavo z žensko. Na razporeditev žensk na obrambne funkcije morda gledajo nekateri preveč skeptično, češ saj ženska tega ne zmore in ne razume. Takšna stališča v naši družbi niso sprejemljiva, zato je to zakonito določilo na mestu in naj prispeva k temu, da bodo ženske tudi na tem področju enakopravno prispevale svoj delež.

Delovni ljudje in občani se morajo v primeru naravne nesreče ali vojne ustrezno organizirati in biti na to vedno pripravljeni. Obrambne priprave, vodenje boja in zaščito izvajajo samo ljudje, seveda z uporabo izkušenj, znanja in tehnike. Ko bomo uspeli, da bobdo določila tega zakona dejansko zaživel v našem vsakodnevnem življenju — med ljudmi, v krajevnih skupnostih, v delovnih organizacijah in v drugih sredinah, bomo lahko rekli, da je zakon opravil svojo temeljno in usmerjevalno nalogo. Pri tem pa ne smemo prezreti, da lahko posameznike, ki svojih obveznosti ne bi izpolnjevali, k temu prisilimo s pomočjo zakonskih predpisov.

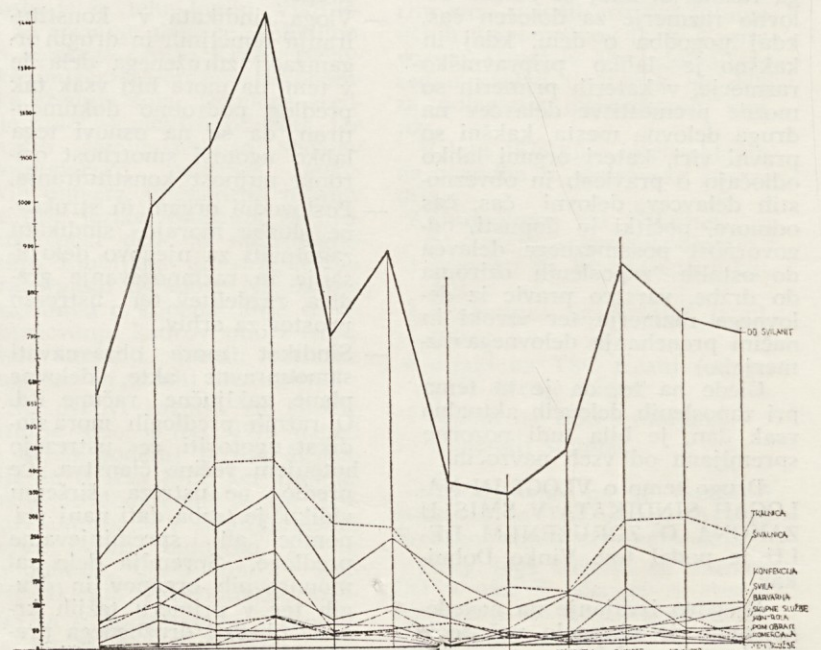
— Za

Bolovali smo v letu 1976

V prvi polovici lanskega leta je bil porast bolniškega staleža zelo zaskrbljujoč. Od januarja do aprila je število bolniških dni zelo hitro naraščalo. V mesecu aprilu je krivulja bolniškega staleža najvišja in znesla 1421 izgubljenih dni. Vzrok za tako veliko število bolniških dni je bila epidemija gripe, ki se je pojavila že v marcu. Če pa pogledamo bolniški stalež po delovnih enotah, je najvišji procent izostankov v šivalnici, kjer znesla 64,5 % zaposlenih, na drugem mestu je TOZD SVILA z 61,7 % in tkalnica frotirja s 53,2 %.

V času letnega dopusta bolniški stalež ne presega 400 dni in se šele v oktobru spet dvigne na 843 dni. V drugi polovici lanskega leta je po številu bolniških dni na prvem mestu DE tkalnica frotirja s 1107 izgubljenimi dnevi. Na splošno pa je bolniški stalež v času od julija do decembra občutno nižji kot pa v prvi polovici lanskega leta.

Škrlep Marička

Grafikon bolniškega staleža v DO

Bili smo v Tržiču

V petek 4. 3. 1977 ob 14. uri smo se člani DITT — Kamnik odpravili na enodnevni izlet v Tržič. Med več kot tridesetimi udeleženci je bil tudi direktor DO. Namen eskurzije je bil obisk tovarne »Bombažna predilnica in tkalnica Tržič«. Pred tovarniškimi prostori so nas pričakali in pozdravili predsednik DITT-a Tržič, glavni direktor podjetja tov. Janez Lončar, direktorji TOZD-ov in njihovi sodelavci. Po krajšem nagovoru in razlagi smo se napotili na ogled tovarne. V 2 urnem obhodu so nam domačini skušali prikazati delo podjetja in njihove tehnološke dosežke. Posebno zanimanje naših članov je bilo za proces predenja, še posebej OE — rotorske preje. Pri mikalniki so odpravili transportni trak in ga nadomestili s pnevmatskim; pri raztezalkah so vplejali dvopasajni sistem z izredno visoko odvajalno hitrostjo. Sodobne klimatske naprave konstantno vzdržujejo normalno relativno vlažnost in temperaturo, kar omogoča boljše delovne pogoje. Konvencionalno bombažno prejo dobijo na prstančnih predilnih strojih, OE-prejo (Open end) pa na brezvretenskih rotorskih predilnikih češkoslovaške proizvodnje. Predenje z odprtim krajem je novi dosežek predilske tehnike, ki ima to prednost, da v primerjavi s prstančnimi odpadeta dve fazi-predpredenje in previjanje. Predložek v tem primeru je česan pramen, iz katerega dobimo prejo navito na križne navitke.

Pripravljalnica je opremljena z novim avtomatskimi križno previjalnimi autoconerji firme SCHLAFHORST. Stroji so opremljeni s čistilci preje na elektrokapacitivni bazi, izrezujejo

napake in prevezujejo niti.

V stari tkalnici smo si ogledali unifile na strojih domače proizvodnje. Navijanje votka se opravi na tkalskem stroju avtomatsko z unifilom. Nova tkalnica je opremljena z brezčolnimi statvami firme SAURER (vnašanje votka po sistemu DE-WAS). Te so prilagodili lastnim potrebam in specifičnemu asortimentu izdelkov. Stroji imajo napravo za vračanje krajcev votka na robu tkanine, podobno sistemu SULZER.

V oplementilnici smo si ogledali napravo za kombinirano beljenje bombaža (natrijev hipoklorit in vodikov peroksid), razpenjalno sušilni stroj »ARTOS«, smodilni stroj za fine bombažne tkanine ter navijanje blaga na doke (kar bi bilo primerno tudi za našo proizvodnjo, ker je mogoče velike količine blaga naviti na en sam valj, ki je zelo primeren za skladiščenje).

Na našo posebno željo so nam pokazali tudi stroj firme »MALIPOL« za izdelavo frotirja, ki deluje na principu šivanja frotirja (zank) na že prej skano platneno podlago.

V konfekciji smo imeli priložnost videti vse izdelke tovarne. Od vseh vrst posteljnega perila do namiznih prtov in garnitur; vse to v klasični beli izvedbi z vezeniimi vstavki do moderne večbarvne tiskane posteljnine v kreaciji slavnega Pierra Cardina. Usluge tiska jim opravlja Tekstina iz Ajdovščine. Za vezenje pa so poskrbeli doma z nakupom vezilnih avtomatov s karticami firme »MONFORTS«.

Po končanem ogledu proizvodnih obratov je sledilo družabno srečanje. Tov. Lončar nas je s

svojimi sodelavci natanko seznanil z delom, razvojem, dobrotami in težavami podjetja. Vsak

udeleženec eskurzije je prejel bilten »BPT« ob 90-letnici delovanja tovarne in značko. Odkritosrčno in prijateljsko so sledile debate.

Razšli smo se z željo po še tesnejšem sodelovanju na vseh področjih in zlasti krepitvi podobnih srečanj.

B. S.

Svilanit - pokrovitelj osnovne šole Mekinje

Šola, kot vse druge in šolarji, kot jih srečujemo na vsakem koraku in kot jih imamo sami doma.

Pa vendar se osnovna šola v Mekinjah razlikuje od novih modernih nizkih stavb z najnovejšimi učnimi pripomočki.

Šoli dajejo nekoliko staromodni izgled velika vhodna vrata, posebno značilnost šole na vasi pa ji daje njen zunanji videz. Večja od sosednjih in okoliških hiš naznanja svoj pomen.

Začetek mojega obiska so popestrili razigrani otroci, ki so se kriče podili za žogo na šolskem igrišču. Na hodniku so me zvedavo opazovale oči prvošolcev, s svojim glasnim in razpogtegnjenim Z D R A V O pa so mi pustili misliti, da predstavlja moj obisk na šoli za njihov mali svet pravzaprav še kar pomemben dogodek.

To je tudi bil, saj sem se v prijetnem razgovoru s tov. Verstovškovo, ravnateljico šole, seznanila z dolgoletnim pokroviteljstvom Svilanita nad njihovo šolo.

Patronat Svilanita nad Osnovno šolo Mekinje obstoja že vrsto let, zapiski iz šolske kronike govorijo, da se je pričelo v šolskem letu 1949/1950, torej traja že 27 let. Takrat smo jim podarili blago za prapor, kar je v takratnih poveljnih letih predstavljalo pravo malo premoženje. Naše varuštvu se je nekaj let odražalo v individualni obdaritvi otrok z manjšimi darili ob priliki praznikov. To so bili večinoma izdelki našega podjetja. Ta obdaritev je po nekaj letih prešla v kolektivno skupno obdaritev otrok. Vsa učila, s katerimi danes delajo Svilanita, to pa so: harmonij, magnetofon, episkop, fotoaparati, orodje za delavnico, igrala na dvorišču in še drugi pripomočki, ki jim služijo pri poučevanju.

Z denarnimi sredstvi smo jim pomagali pri asfaltiranju dvorišča, napeljavi centralne kurjave in nabavi grafoskopa. Sodelovanju dajejo pečat ganljive pozornosti podarjena oblačila šolarjem za preobleko palčkov in druge pravilne osebe za novoletno rajanje otrok. Služila so jim skoraj 20 let. To nam dokazuje veselje in skrbnost otrok

številnih generacij, ki so se v teh letih zvrstile.

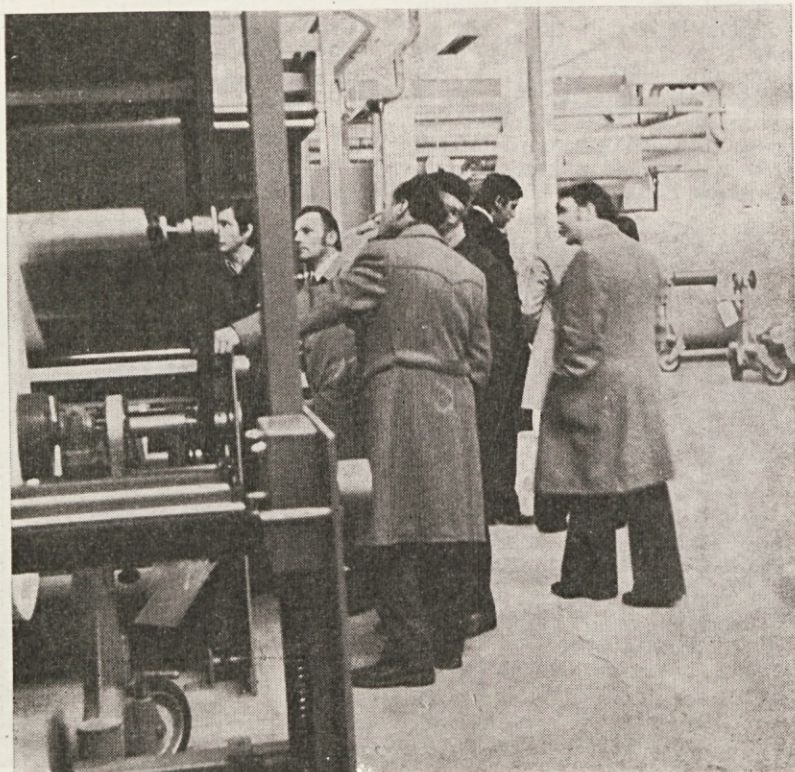
Tov. ravnateljica je v pogovoru posebej poudarila, da je bilo sodelovanje vseskozi polno razumevanja in srčne topline in si takšnega želijo tudi v bodoče.

Kot vse družbene ustanove, se tudi ta šola srečuje s težavami, ki se kažejo predvsem v pomanjkanju denarnih sredstev pri novih investicijah in dopolnitvi ali zamenjavi stare opreme. Te težave je mogoče odpraviti le z razumevanjem in zmogljivostjo delovnih organizacij in vseh občanov. Tega pa je navadno vedno premalo.

Iz razgovora sem izvedela, da že dolgo časa želijo montirati bojler za toplo vodo, ki bi ga priključili centralni kurjavi. Težko razumljivo je, da v današnjem sodobnem času njihovi šolarčki nimajo tople vode, s katero bi gotovo lažje odstranjevali sledi črnile in barvice. Topla voda bi še kako prav služila tudi v čajni kuhinji pri pripravljanju toplih napitkov, malice itd. Mislim, da družbeni ustanovi, v kateri so bili, so in še bodo naši otroci, moramo priskočiti na pomoč z denarnimi sredstvi. S tem bomo pomagali izpolniti njihovo veliko željo, katere zaradi skromnosti niso že prej izrazili in še manj z njo nadlegovali podjetje. Stroški nakupa bojerja in njegove montaže ter napeljave cevi bi znašali približno 15.000,00 din in razumljivo je, da brez naše sopolnosti te investicije ne bodo mogli uresničiti.

Verjamem v srčnost in kulturo vseh svilanitovih delavcev in zato tudi v odobritev denarne pomoči Osnovni šoli Mekinje. Tako bomo upravičili besede tov. Verstovškove o edinstveni patronaži v Kamniku »neke delovne organizacije nad družbeno ustanovo«. Ni potrebno posebej poudarjati, da je to patronat Svilanita mekinjski šoli, ki sem jo po razgovoru z ravnateljico zapustila s tiho obljubo o našem prispevku. Prepričana sem, da je ne bomo razočarali. Ob dejstvu, da so to naši varovanci, jih tudi ne smemo.

Za pomoč in razumevanje naj nam ne bo »premajhna zahvala« pesem otrok, ki nam jo bodo še zapeli ob praznovanjih delavcev Svilanita. Skamen Ivanka

Pri ogledu delovnih prostorov v Tržiču

Pogosta tema razgovorov – MALICA

O obratu družbene prehrane, topli malici, hladni malici, o regresiranju družbene prehrane govorimo veliko. Slišati je kritične pripombe, ki so morda upravičene ali pa tudi ne. To problematiko sem želela osvetliti z več zornih kotov, da se ob tem zamislijo vsi zaposleni in vedno ne krivijo le tistih, ki so direktno zadolženi za urejanje družbene prehrane.

Problematika v zvezi z malico je že stara in občasno razburi delavce. Na letni skupščini sindikata TOZD Frotir 13. januarja 1977 je bil podan predlog, da se razvažanje hladne malice po obratih ukine, izdelal naj bi se nov razpored delitve malice in tako bi se delila topla in hladna malica v menzi. Dogovorili so se, da se hladna malica regresira v višini 5,— din na dan, regresiranje tople malice pa ostane podobno kot doslej. Prav tako je bil dan tudi predlog, naj bi se naši ljudje posvetovali s strokovnjaki o urejanju pravilne prehrane in o sestavi jedilnika za delavce na naših delovnih mestih, kjer prevladuje lažje fizično delo.

Na zadnjih zborih delovnih ljudi ob potrjevanju zaključnega računa so delavci tkalnice frotirja dali pripombe na kvaliteto in regresiranje malice in na avtomat za tople napitke. Na vse to so bili podani odgovori na delavskem svetu delovne organizacije, kateri pa verjetno večini niso znani, zato bom poskušala vse te pripombe ponovno osvetliti in dati nanje bolj izčrpne odgovore.

Ker je težko ocenjevati upravičenost pripomb, ki letijo na račun malice, sem najprej prislughnila besedam delavcev, ki se hranijo v naši menzi s toplim obrokom.

Orehek Milka, šivalnica: Mišlim, da kvaliteta toplega obroka ni najboljša, prepogosto so na jedilniku razne juhe, ki mi količinsko ne zadoščajo.

Jerman Marjana, šivalnica: Navajena sem vseh vrst hrane in nimam pripomb na kvaliteto, saj največkrat pojem vse; pripomnila bi le to, da je včasih okus precej enak (telečja obara in zelenjavna juha sta imeli popolnoma enak okus).

Lužar Marija, tkalnica frotirja: Topli obrok, ki ga prejema, sicer ni slab po okusu, vendar meso v obroku ni dobro, kajti največkrat dobimo majhne koščke mesa ali pa sploh ne, v večini primerov pa je meso zelo mastno in polno kit in drugih veznih delov mesa, tako da večina te kose pusti, ker je premastno.

Pavlič Tančka, konfekcija frotirja: Pri toplem obroku naj bi bil kruh pripravljen posebej v košaricah na mizah, tako da bi lahko vsakdo vzal tanko rezino kruha ali pa tudi ne, če je obrok bolj gost ali dovolj nasiten. Zakaj se ne zgledujemo po drugih, ki imajo to že urejeno?

Balantič Marija, tkalnica frotirja: Jedilnik, ki je sestavljen in objavljen na začetku meseca, je na pogled v redu, prav gotovo pa se jim včasih pri kuhi kaj ponesreči. Prepogosto je na jedilniku zelje (enkrat sladko — prisiljeno, drugič spet kislo; ostalo naj bi le kislo, ker je sladko narezano v prevelikih kosih in brez pravega okusa). Pri delitvi hrane naj bi bile servirke bolj previdne in natančne. Z vrha juha v novo odprtih posodah naj bi odstranile odvečno masčobo, pri nalivanju toplega obroka v krožnike naj bi pazile, da posameznik ne bi dobil pre-gosto, drugi pa preredit juho.

Časl Boža, uprava TOZD svile: Z malico sem zadovoljna in mi je všeč. V pomožnih oziroma vzdrževalnih obratih so s kvaliteto malice kar zadovoljni, saj je nekdo dejal: »Doma ne jem nič boljše kot tukaj!«

Goričan Jože, vzdrževalna enota: V toplem obroku je po sestavi premalo mesa, še tisto, ki pa je, je največkrat zelo mastno, slabe kvalitete, polno vezi in kit, katerih pa se, kot vemo, ne da pojesti.

Po mnenju teh in še drugih, ki so sodelovali v pogovoru, je večina delavcev le zadovoljna s toplim obrokom. Razumljivo je, da vsem nikoli ne bo ustrezno, pa naj sestavi ali skuha po jedilniku kdorkoli in kjerkoli. Pripombe, ki so jih delavci ob tem dali, bi bilo vredno in potrebno upoštevati, če želimo, da bo čimveč delavcev hodilo na malico in da bi tako čimbolj uresničili stališča sindikalne liste za letošnje leto.

Prisluhnimo še mnenju delavk in delavcev, ki delajo v nočni izmeni, kako je urejena nočna malica in kakšni so predlogi za izboljšanje.

Gjurin Slavka, tkalnica frotirja: Za izmeno, ki dela ponoči, zberem dan prej prijave z željami, kaj si kdo želi za malico. Naslednjega dne delavke v menzi pripravijo hrano in namesto stvari, ki jih nimajo, dajo drugo, kar je na razpolago. Najraje zaužijejo delavci klobase, ki so tople (čeprav so za ponoči težke za želodec — opomba pisca). Želeli pa bi si kdaj tudi hrenovk in drugih toplih napitkov.

Burja Janko, tkalnica frotirja: Nočna malica mora biti kvalitetna, saj ponoči ni možnosti, da bi posameznik pri hrani izbral in si kupil kaj drugega.

V pogovoru so mi ostali še povedali, da je salama za nočno malico zavita v papirju večkrat mokra, ali pa je papir zelo masten, da delavca mine tek. Zato bi se morala malica za nočno izmeno pripravljati šele pred zaključkom popoldanske izmene v menzi. Predlagali so tudi v imenu vseh, ki delajo ponoči, naj bi bila nočna malica zastonj.

Kaj pa povedo o hladni malici in o kvaliteti te, drugi?

Balantič Marija, tkalnica frotirja: Marsikdo bi si želel tako pri hladni kot pri topli ali nočni malici kupiti kisle kumarice in zakaj jih pri naših sosedih ne bi mogli nabaviti, ko pa bi mnogi zaposleni segli po njih!? Tudi v sendviču bi si želeli rezino ali dve kislih kumaric.

Milolaža Marija, Novak Vera, šivalnica: Izbira hladne malice je slaba, zato bi se jo moralo malo popestriti in paziti tudi na to, da mesni izdelki niso predolgo zaviti v papirju, ker ta postane moker ali masten. Sicer pa naj se čimprej razdelijo boni med delavce in s tem regresira tudi hladna malica.

Končnik Ivo, tkalnica svile: Kadar smo jutraj prvi na vrsti pri delitvi hladne malice po obratih, imajo serviserke navadno dovolj izbire, vendar ko se vrstni red zamenja in smo na vrsti med zadnjimi, ni več izbire. Vsekakor bi delavke iz menze morale tudi zadnjim, ki kupijo malico, ponuditi le kaj več kot samo maslo in marmelado, pašteto in ribe.

Seljak Bogdan, tkalnica frotirja: Hladna malica naj bi se uredila na samopostrežni način. Na razpolago naj bi bilo več vrst hrane (tudi hrenovke, klobase), ki naj bi bila skupaj s toplim napitkom — čajem, kakaom, mlekom — naložena na pladnju. Potem bi si vsakdo lahko vzel tisto, kar bi želel. Cena naj bi bila za vse enotna in plačljiva z bonom. Boni naj bi bili izključno regresiranje hladne malice. O takšnem načinu ureditve prehrane smo že govorili in ta predlog tudi osvojili. Na takšen način bi hitro in enostavno postregli delavcem ob ukinitvi razvažanja hladne malice po obratih.

V nekaterih delovnih enotah so delavci izrazili željo, naj bi bila v menzi na razpolago tudi mineralna voda. Povsod je delavce tudi zanimalo, kaj je z avtomati za tople napitke, saj so se jih delavci radi posluževali v popoldanskem kot v dopoldanskem času.

O pripombah, ki so jih dali delavci, sem seznanila tudi vodjo družbene prehrane v podjetju.

Tovarišica Pepca, delavci se pritožujejo, da je pri hladni malici premalo izbire, predvsem pa takrat, ko že zaključujete delitev po obratih. Kaj menite vi?

Mnenja sem, da je izbire pri hladni malici dovolj, saj peljemo po obratih 5 vrst mesnih izdelkov, poleg pa še surovo maslo, marmelado, pašteto, sir, ribe in še kaj. Zalogo hladne malice poskušamo ob obhodu skozi obrate obnavljati, v bodoče se bomo pa še potrudili, da bodo tudi posamezniki ob zaključku delitve hladne malice lahko izbirali.

Kako bi preprečili, da papir, v katerem so zaviti mesni izdelki, ne bo moker in masten, kar ravno ne vzbuja teka?

Ker so salame sveže in ker ne moremo imeti vsega v hladilniku, postane papir res moker ali pa masten, česar pa ne bomo mogli odpraviti. (Del odgovora je tu: uporabiti kvalitetnejšo vrsto ovojnega papirja, ki ga je na tržišču dovolj in odjemalci hladne malice — tudi nočne, bi bili zadovoljni — opomba pisca).

Delavci želijo kupiti mineralno vodo, zakaj je pri vas ni mogoče kupovati?

V preteklosti smo jo že imeli na zalogi, vendar trenutno je zaradi splošnega pomanjkanja prostora pri nas ni moč vskladiščiti. Morali bi imeti še dodaten prostor za embalažo. Če bomo v bodočnosti pridobili kakšne nove prostore, nabava le-te ne bo problem.

Delavci — odjemalci toplega obroka niso zadovoljni s kvaliteto mesa, saj je to največkrat zelo mastno, polno tkiv ali pa ga v obroku niti ne dobijo. Ali so bili odgovorni v Viatorju na to že kdaj opozorjeni?

Stanovanjska problematika in perspektiva

Po letu 1973, ko se je prvič pristopilo k podpisu sporazuma o obveznem izločanju sredstev za stanovanjsko izgradnjo od bruto OD in so se ta sredstva pričela namensko uporabljati, se je v politiki stanovanjske izgradnje v zveznem, republiškem in občinskem merilu marsikaj spremenilo. Prav gotovo smo se tudi mi, kot podpisniki tega sporazuma, morali prilagoditi tem spremembam. Znano je, da smo vsa ta leta izločali od bruto OD 6 % sredstev za stanovanjsko izgradnjo, ki pa niso ostala vsa v podjetju za interno razporeditev. Delila so se 50 % na sredstva, ki smo jih po sporazumu morali odvajati v solidarnostni sklad za gradnjo namensko najemnih stanovanj in 50 % sred-

stev, ki jih je lahko uporabila DO saam za individualno kreditiranje novogradenj, adaptacij in nakupa stanovanj v blokovni gradnji, vendar v skladu z občinskimi predpisi. V splošnem bi lahko rekli, da se je politika stanovanjske izgradnje usmerila bolj v reševanje stanovanjskih problemov preko blokovne gradnje in delitve najemnih namenskih stanovanj, s tem pa v hitrejšo reševanje stanovanjskih problemov tiste kategorije občanov, ki so bili do sedaj na tem področju morda zapostavljeni.

Individualna gradnja je bila tako delno omejena, čeprav se potrebe kreditiranja in tako podpiranja tovrstnega reševanja stanovanj niso zmanjšale. Tu-

di v naši DO je nova politika prinesla spremembe in v obdobju 1973 — 77 smo iz namensko izločenih sredstev kupili.

3 garsonjere — za reševanje stanovanjskih problemov samcev ter 2 eno in polsobna, 4 dvosobna in 1 trosobno stanovanje za reševanje stanovanjskih problemov družin.

Poleg teh stanovanjskih enot, ki jih je DO kupila delno iz lastnih sredstev, delno iz odobrenega kredita pri solidarnostnem skladu, so bila dodeljena članom naše DO še stanovanja iz solidarnostnega sklada za določen čas in to:

5 dvosobnih stanovanj

1 enoinpolsobno stanovanje

1 enosobno stanovanje,

ker so le-ti izpolnjevali pogoje razpisa in istočasno dobili garancijo DO, da bo po določenem obdobju njihov stanovanjski problem sama ali skupno z njo rešila.

Prav glede na te garancije in akceptne naloge, ki jih je morala DO dati za tiste delavce, katerim je bilo namensko najemno stanovanje dodeljeno, je nastala sedaj težava.

Za nekatere delavce je bil eden od pogojev pri podelitvi stanovanj, ki jih je DO kupila in pri podpisu garancije za stanovanja dodeljena iz solidarnostnega sklada, da nosilec stanovanjske pravice namensko varčuje za določen čas (3 — 5 oz. 7 let) v določeni višini in si tako zagotovi možnost odkupa tega stanovanja, seveda še s pomočjo kredita DO. Ugotovljeno je bilo, da je velik del delavcev, ko so bili vezani s tem pogojem, kmalu potem, ko so se vselili v dodeljena stanovanja, prekinilo z namenskim varčevanjem in sklep DS DO je bil, da se jih opozori na kršitev in neizpolnjevanje pogojev ter jih ponovno usmeri v namensko varčevanje. Ob tem pa smo nalešli na nov problem, ki ob postavljanju pogojev pri solidarnostnem skladu kot tudi v našem podjetju ni bil poznan. Izkazalo se je namreč, da posameznik stanovanja, v katerem stanuje, ne more odkupiti drugače kot z gotovino v celotnem znesku. To pa pomeni, da sredstev, pravarčevanih preko namenskega varčevanja in kreditov iz teh namenskih sredstev, banka delavcu ne odobri za nakup stanovanja, v katerem že stanuje, temveč lahko ta sredstva uporabi le za nakup popolnoma novega stanovanja (ki še ni bilo vseljeno).

Razumljivo je, da ta ugotovitev popolnoma spremeni celotni sistem stanovanjske politike in narekuje iskanje novih poti reševanja teh problemov. Od strani banke nam je bilo sicer dano v vednost, da se bo v toku parih let ta politika kreditiranja morala spremeniti, ker tu ne gre za prekupevanje s stanovanjskimi enotami, ampak za isti namen, to je za razširitev stanovanjskega fonda.

Poleg tega je na novo zgrajenih stanovanj premalo, da bi la-

hko krili zahteve po nakupu novega stanovanja pri vseh tistih nosilcih stanovanjskih pravic, ki so to ob vselitvi imeli za pogoj. Da bi se takim problemom v nadalje izognili, je komisija posredovala DS DO dopolnilni pravilnik, v katerem je obdelan postopek dodelitve stanovanj, ki jih kupi DO za svoje delavce. Gre namreč za to, da tisti delavci, katerih OD je tak, da lahko namensko varčujejo in jim je glede na stanovanjski problem stanovanje dodeljeno, takoj ob vselitvi prevzamejo lastništvo nad dodeljenim stanovanjem. Za dobo varčevanja (višina mesečnega pologa se določa glede na dohodek družinskega člana) jim daje DO premostitveni kredit v višini predvidenih pravarčevanih sredstev, za ostali del del polne vrednosti stanovanja pa se mu odobri dolgoročni kredit pod pogoji, ki jih DS DO postavi za vsako plansko leto posebej.

Za delavce pa, katerih OD je nizek, istočasno pa imajo stanovanjski problem, se podeli stanovanjska pravica po običajnem postopku. Kako pa se bo reševal problem prenosa stanovanjskih pravic dodeljenih iz solidarnostnega sklada, pa trenutno ni mogoče predvidevati. Prav tako ne moremo dokončno obdelati problema prenosa lastništva na člane DO, ki so že vseljeni v stanovanja, ki jih je kupila DO in ki so izpolnjevali pogoje namenskega varčevanja. Prav gotovo je smiselno, da delavci — nosilci stanovanjske pravice dodeljene s strani podjetja, kot tudi s strani solidarnostnega sklada, nadalje namensko varčujejo. Komisija za stanovanjska vprašanja skupno s strokovnimi službami DO pa išče nove rešitve za te probleme.

V letu 1976 je bil sprejet v okviru občine Kamnik srednjeročni gospodarski načrt, ki je tudi na področju stanovanjske izgradnje začrtal svojo perspektivno politiko. Potrebe po novih stanovanjskih enotah, ki jih ta program narekuje, nosijo s seboj večje zahteve po finančnih sredstvih, ki pa po obstoječem sporazumu ne bi bile pokrite. Zato je Samoupravna stanovanjska skupnost, kot nosilec te naloge, pristopila k izdelavi novega samoupravnega sporazuma o višini in delitvi izločenih sredstev iz bruto OD za stanovanjsko izgradnjo. O tem predlogu so naši zbori delovnih ljudi razpravljali in ugotovili, da naša DO ne more pristopiti k podpisu tega sporazuma, ker bi tako pri več izločenih sredstvih iz bruto OD za stanovanjsko izgradnjo ostalo za interno delitev manj kot v preteklih letih. Ker pa je več kot polovica zaposlenih v občini Kamnik ta sporazum sprejelo in podpisalo, bo tudi naša DO dolžna z odlokom Skupščine občine Kamnik sredstva po novem sporazumu odvajati in deliti. To pa predstavlja sledeče:

Od bruto OD za leto 1977 je po-

Pogosta tema razgovorov — malica

O tem sem že velikokrat opozorila glavnega kuharja, vendar imam občutek, da moja opozorila ne zaležejo. Predlagam, naj bi ta problem in zahtevo delavcev posredoval vodja splošne službe ali direktor delovne organizacije odgovornim vodilnim delavcem v hotelu Malograjski dvor.

Koliko je trenutno naročenih na topli obrok in kaj napraviti, da kruh ne bo ostajal po mizah ali v krožniku z ostankom toplega obroka?

S toplim obrokom se hrani cca 240 delavcev in pričakujem, da jih bo v poletnem času nekoliko manj.

Kruh ostaja po mizah tudi zaradi tega, ker večina delavcev okoli 8. ure (popoldne okoli 16. ure) poje hladno malico, ki jo naše delavke pripeljejo skozi obrat. Seveda potem tople malice v celoti ne morejo pojesti, saj kasneje niso več lačni. Da je temu tako, pove dejstvo, da se razvozi po obratih cca 65 kg belega kruha in razdeli pri toplem obroku 30 kg črnega kruha.

Zastavila sem nekaj vprašanj v zvezi s temi pripombami tudi vodji splošne službe.

Tov. Zakrajšek, kaj je z avtomati za tople napitke, saj bi delavci radi segli po toplem napitku med delovnim časom?

Za usposobitev obstoječih avtomatov je zadolžena vzdrževalna delovna enota, ki bo le-te skušala popraviti. Vzrok okvare avtomatov je tudi v tem, da so delavci vanje metali najrazličnejše kovance ali kar kovino podobne oblike in debeline kot kovanci, zato ni čudno, da so se pokvarili. Če jih vzdrževalcem ne bo uspelo popraviti, bo dan predlog za njihovo odprodajo, o čemer pa bodo dokončno odločili organi upravljanja.

Kaj menite o predlogu delavcev tkalnice frotirja, naj bi bila nočna malica zastoj?

Mislim, da je predlog umešten, saj sedaj v nočni izmeni regresiramo samo topli napitek (črno kavo). Seveda je to v letošnjem letu neizvedljivo, ker smo se že dogovorili o višini regresiranja malice, zato pa naj bi v zvezi s tem člani in vodstvo sindikata pripravili konkretni predlog, ki bi se v naslednjem letu lahko upošteval.

Delavci želijo, da bi bil kruh za toplo malico razdeljen že po mizah, in bi ga posamezniki lahko vzel ali pa tudi ne; kaj mislite o tem?

Res imajo v nekaterih tovarnah v menzi kruh prosto na razpolago, vendar ne vem, kako bi se to obneslo pri nas, ker bi tako morali delavci plačevati kruh kljub temu, da ga ne pojedjo in bi ga s tem plačevali drugim. Seveda pa je ta predlog vseeno vreden premisleka, da ga sindikat prouči in da končen in konkreten predlog.

Kakšen je trenutni predlog ureditve menze in kdaj bo ukinjeno razvažanje malice po obratih?

Razmere v zvezi z ureditvijo malice se stalno spreminjajo in mnogi predlogi kmalu zastarijo, ker pridemo do novih idejnih rešitev. Prvi predlog je bil, da se adaptira prostora kuhinje in s tem dobi boljše delovne pogoje in poveča jedilnica, v kateri bi bilo v izmeni postreženih 30 ljudi več.

Zadnja varianta ureditve prehrane in obrata je ta, da se trenutno s preurejanjem obrata malo počaka in poišče najboljše rešitve v sklopu novih gradenj, predvidenih v letošnjem letu.

Razvoz hladne malice po obratih ostane še vnaprej do končne ureditve obrata družbene prehrane, sprememba je le-ta, da bodo delavke iz menze šle po obratih kasneje kot sedaj.

Hubad Anka

trebno izločiti 7 % sredstev za stanovanjsko izgradnjo, ki se dele po sledečem ključu:

Bruto OD po planu je 48.676.671 din, 7 % od bruto OD za stanovanjsko izgr. je 3.407.367 din po sporazumu

za dijaške domove 0.345 % od bruto OD 167.934,5 din, ostane za stanovanjsko izgradnjo 3.239.432,5 din, ki se deli na 30 % za solidar. sklad 971.829,75 din 30 % za kreditiranje 971.829,75 din

40 % ostane DO, to je 1.295.773 din, kar prav gotovo ni ugodno glede na določbe prejšnjih let.

Ta sredstva pa je potrebno deliti na sredstva za kreditiranje za individualne izgradnje in sredstva za kreditiranje nakupa stanovanj. Odnos med tema skupama sredstev določi DS DO za vsako leto posebej glede na potrebe in pogoje.

Komisija za stanovanjska vprašanja je pri podelitvi kreditov za individualno gradnjo ta sporazum že upoštevala. O vseh ostalih pogojih v zvezi z delitvijo sredstev na posamezne grupe in o višinah obrestne me-

re za podeljene kredite bo razpravljala DS DO na svoji prvi seji. Razpravljala bo tudi o predlogih za podelitev kreditov članom DO, ki ne izpolnjujejo pogojev po pravilniku in o predlogu za podelitev stanovanjskih pravic ter lastništva za nova stanovanja.

Glede nakupa stanovanj v blokovni gradnji pa je komisija sprejela sklep, da se pri reševanju stanovanjskih problemov s podelitvijo stanovanjske pravice zagotovi le minimalnim stanovanjskim zahtevam glede na površino.

Pri dodelitvi stanovanj s prenosom lastništva se ta pogoj prav tako upošteva pri višini dodeljenega dolgoročnega posojila.

V kolikor pa ima posameznik željo po večjih stanovanjskih površinah, mora pri nakupu zagotoviti večjo lastno udeležbo (kriti višek z lastnimi sredstvi),

S tem se lahko na tem področju reševanja stanovanjskih problemov omeji pretirane želje po večjih stanovanjih.

Predsednik stan. kom.
Kožuh ing. Roza

Najstarejša tkalka – tov. Gabrilo Francka

Poznamo jo vsi kot vzorno in marljivo delavko, ki je dolgih 35 let nesebično poprijela za vsako delo in pri tem dosegala najboljše rezultate. Poznamo jo kot nesebično sodelavko, ki je svoje pridobljeno delo in izkušnje prenašala na sodelavke in jim je bila v vsakem trenutku pripravljena nuditi svojo pomoč. S svojim delom in odnosom do delovnih sredstev je pripomogla k napredovanju dela v tkalnici in v celotni DO.

Izhaja iz delavske družine. S 16 leti, ko je bila še skoraj otrok, se je zaposlila pri privatniku Vavpetiču v Šmarci leta 1941, nekaj let kasneje po nacionali-

zaciji privatne lastnine je krajši čas delala v tekstilni tovarni v Sentvidu. V letu 1945 se je ponovno zaposlila v Šmarci, v tedanjem podjetju »Oteks«, ki se je leta 1948 preimenoval v Svilanit.

V tem obdobju je tov. Gabrilova delala kot tkalka na ročnih statvah frotir tkanin. To je bilo zahtevno in težko delo, saj so bili za to tkanje potrebni ročni in nožni gibi, vsklajeni in hitri, da je bilo natkane dovolj tkanine za visoko postavljeno normo. Spominja se, da so tkalke morale kar same vlagati težke osnovne valje s prejo. Če si pridno delal, je bil zaslužek kar do-

ber, pravi tov. Francka, vendar pa so bili pogoji za delo povsem drugačni od sedanjih. Prostih sobot ni bilo, tudi organizirane prehrane ne, niti garderobnih prostorov, kamor bi se delavke zatekle v času malice in si odpočile od naporega dela, hrupa in prahu. Organiziranega prevoza na delo niso poznali. Večina delavcev je na delo pešala, nekateri, bolj oddaljeni so po več ur pešali do delovnega mesta. Tov. Gabrilova se je na delo vozila s kolesom, ki je takrat predstavljalo imenitno vozilo. Zanj je dolgo dajala na stran prihranke od svoje tedanje plače.

Tov. Gabrilova je dosegla pri tkanju tkanine na ročnih statvah posebno dobre rezultate.

Po izključitvi ročnih statv iz pogona je nekaj časa delala na prvih mehanskih statvah. Leta 1952 pa je bila premeščena na delovno mesto snovalke. Na tem delovnem mestu se je izkazala z izredno natančnostjo, kar je zelo važno za kvaliteto snovanja.

Kot snovalka na saškem snovalu je delala polnih deset let. Nekoliko grenkobe je čutili iz njenega glasu, ko pravi, da je bila prisiljena zaprositi za premešitev na drugo delovno mesto iz zdravstvenih razlogov. Zaradi dolgaletnega pritiskanja na stopalko za pogon snovala se ji je poškodovalo koleno in noga ji ni več hotela služiti.

Tako je prenehala z delom na snovalu in bila je premeščena na vdevanje in galiranje, kjer dela še danes. Kljub upokojitvi z januarjem 1977, še ni pričela uživati zasluženega počitka. Še vedno jo potrebuje Svilanit, sicer pa kot sama pripoveduje, prav rada še dela naprej. Svilanit ji pomeni drugi dom. Kako tudi ne, saj je bila prisotna njegovemu rojstvu. Kljub vsem težavam ga ni zapustila. Ostala mu je zvesta do današnjih dni.

Rada se spominja nekdanjih dni. Kljub modernizaciji podjetja in ugodnostih, ki so jih delavci deležni pri svojem delu, pravi, da je bilo v starih časih še lepše. Skromnost in trdo delo za zaslužek, ki ga je bilo komaj dovolj za najnujnejše, jo je združevalo z delovnimi tovariši in tovarišicami v tesno in nesebično tovarištvo. To so bile manjše skupine delavcev, ki so se med seboj dobro poznali in so bili kot velika družina.

Ne pritožuje se nad ničemer, pravi, da se ji v Svilanitu ni nikoli zgodila krivica in tudi sama si je prizadevala, da je nikomur ni storila. S sodelavkami se dobro razume, prav tako tudi z nadrejenimi. Kako tudi ne, saj je skozi vse obdobje zaposlitve v Svilanitu disciplinirana in vsestransko vzorna delavka, kot povdarjajo njeni nadrejeni.

V posebno veselje in čast ji je podeljeno priznanje predsednika republike tov. Tita Orden dela s srebrnim vencem, ki ga je prejela za svojo marljivost.

Družbeno politično aktivnost ni povsem zapostavljala, saj je bila v eni mandatni dobi članica DS in tudi članica SEE. Vendar se je bolj posvečala svojemu delu in manj družbeni aktivnosti predvsem zato, ker je zapala in verjela tistim, ki so to bili. Tov. Francka je mnenja, da

je težko biti dober delavec in dober družbeno politični delavec. Zaradi svoje preproste narave se je bolj posvečala 8 urnem delavniku, prosti čas pa je ves posvetila svoji družini.

O samoupravljanju delavcev pravi, da je le to doseglo visoko stopnjo razvoja in je mnenja, da delavci sodelujejo pri vseh pomembnejših odločitvah. Tudi organe upravljanja sestavljajo delavci iz neposredne proizvodnje, ki zastopajo interese vseh, tudi njene.

Kdaj bo dokončno zapustila delovno organizacijo, še ne ve. Dokler jo bo Svilanit potreboval in dokler ji bo njeno zdravstveno stanje, ki je kljub dolgoletnemu delu v hrupu še prav dobro, to dopuščalo, bo ostala.

Sicer pa sama trdi, da se odhoda ne boji, saj se bo tako doma bolj posvetila vrtičkarstvu in gospodinjstvu, na varstvo babice pa čakata tudi dve vnučki, ki ji bosta zagotovo popestrili njen dan.

Njena pripoved je preprosta in gladka, kot da nikoli ni okusila slabih časov, polnih težkih preizkušenj in samoodpovedovanja.

Vendar temu ni tako. Preprosta je zato, ker jo je povedala preprosta delavka, skromna od vsega začetka, brez posebnih utvar, vendar z močno vero v življenje in delo. S takšnim prepričanjem je v življenju tudi v najtežjih časih ni zapustil njen optimizem, ki ga je vsa leta širila tudi na sodelavce.

Radi jo imajo vsi tisti, ki jo poznajo; z njenim odhodom bomo izgubili najboljše tovarišice in neprecenljivo delovno moč.

Skamen Ivana

Kadrovske vesti

Sprejeti na delo

(za nedoločen čas)
Dimec Zdenka — v DE 10
Zarnik Marjeta — v DE 10
Šuštar Marija — v DE 10
Berlec Marija — v DE 10
Jerman Slavko — v DE 10
Šorn Kristina — v DE 10
Juhant Jožica — v DE 10
Repnik Vida — v DE 10
Slapnik Marija — v DE 10
Kropivšek Danica — v DE 10
Levec Majda — v DE 10
Časl Vida — v DE 10
Burzić Suljo — v DE 13
Ljubijankić Enver — v DE 13
Radovan Vera — v DE 14
Drolc Marija — v DE 14
Zupančič Bernard — v DE 15
Beganović Salem — v DE 23
Petrić Slavka — v DE 30
Burja Rajka — v DE 31

(za določen čas)
Črešnjovec Zdenka — v DE 41

(kot učenka v gospodarstvu)
Berlec Ani — v DE 14

Odhodi delavcev iz delovne organizacije

Uršič Marija iz DE 10 — potek pogodbe
Kolenc Slavko iz DE 13 — invalidska upokojitev
Vrhovnik Ljudmila iz DE 13 — samovoljna zapustitev dela

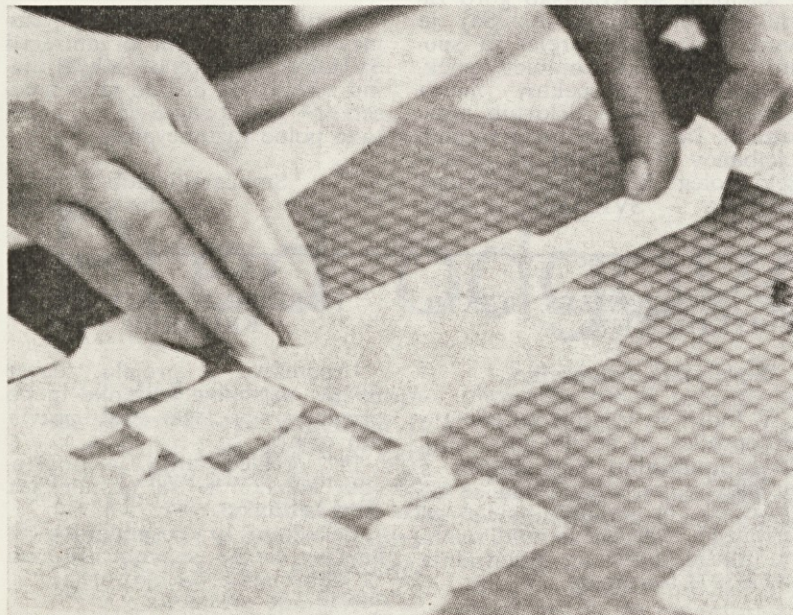

Tov. Francka pri delu

Texographiranje — prihranek

Racionalizacija pri polaganju krojnih narisov je življenjskega pomena za vsako konfekcijo. O tem danes nihče več ne dvomi. Odpadki pri krojenju pa so trn v peti v vsakem konfekcijskem obratu. Tega, tako zahtevnega problema se je lotila firma Texo-

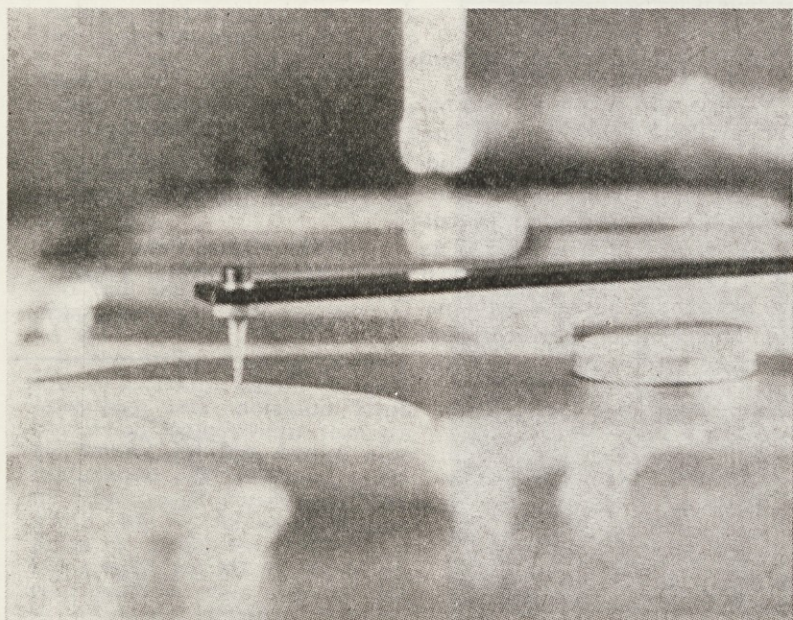
phy volkmar, ki ji je bilo vodilo, da denar (izrezano tkanino) ne bi metali med odpadke, temveč se je iskala pot kako znižati porabo tkanine in odpadke čim bolj zmanjšati. Pot se je našla in metoda se je razvila. To je TEXOGRAPHIRANJE.

Texographiranje: pregledno in smotno. Nemoteno delo pri pripravi krojnega narisa. Prihranek na času za 1/3.

Takoj v uvodu naj povem, da se s to metodo lahko zmanjša poraba tkanine za povprečno 3 procenke in če primerjamo investicijske stroške ob nabavi Texographa ugotovimo, da se nam naprava kaj hitro amortizira.

S pomočjo aparatov Texoplan, Texograph in Texonic z obrisovanjem originalne šablone izdelamo pomanjšane šablone iz termoplastične folije v merilu 1:5 ali 1:3.

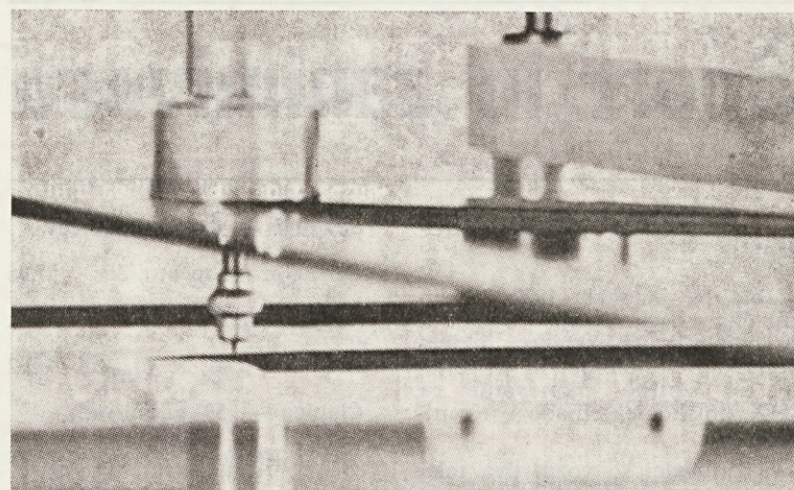

Premikajočo konico vodimo ob šablono

S temi pomanjšanimi šablonami se prične s polaganjem krojnega narisa. Pomanjšana šablona nam omogoča, da lahko tudi pri daljših krojnih narisih (do 6 ali celo 7 m) izdelamo idealen način polaganja na normalni mizi, ker imamo pred sabo sliko celotnega narisa.

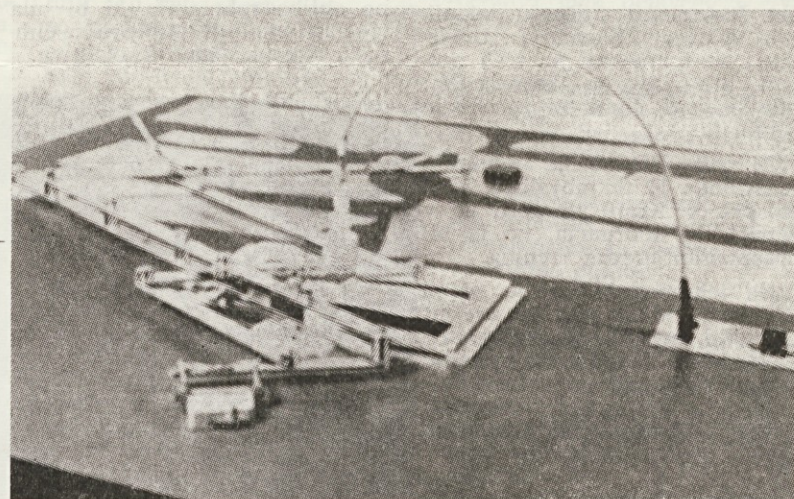
Ko je izdelana slika pomanjšanega narisa jo še kopiramo, ker nam služi kot predloga za izdelavo matične šablone.

Sveda pa se tudi v stroki najdejo ljudje, ki hočejo to metodo okarakterizirati kot igranje. Da pa s tem »igranjem« lahko dosežemo uspehe, pa nam potrjujejo sledeče prednosti:

Z največjo natančnostjo dela rezalna glava. Iz termoplastične folije nastanejo pomanjšane šablone, ki so petkrat (ali trikrat) manjše od originalne.

- Pregledna slika celotnega krojnega narisa nam omogoča optimalni izkoristek materiala. Poraba tkanine se zmanjša v povprečju za 3 %.
- Za pomanjševanje šablon ne potrebujemo kvalificiranega kadra, potrebna je samo natančnost. Prav tako lahko ista oseba po predlogi pomanjšanega narisa izdela naris v navrati velikosti in matično šablono, ki se lahko kopira v željenem številu izvodov.
- Pomanjšani krojni naris se mnogo lažje arhivirajo, ker zavzemajo malo prostora.
- Ker so na pomanjšanih krojih vsi podatki o artiklu in tkanini, lahko služijo za točno izdelavo kalkulacij.
- In če nadalje upoštevamo še to, da znašajo odpadki od 10 do 20 % teže pri izkrojenem materialu in da j v ceni enega plašča 80 % vrednosti materiala in 20 % vrednosti dela in če se v povprečju lahko zmanjša poraba za 3 % ter da za iskanje idealnega položaja ne potrebujemo dolgih in širokih miz je jasno, da z nabavo takšnega aparata ne smemo odlašati.

Pomanjševanje šablon (zadaj šablone v originalni velikosti — spredaj izrezovanje pomanjšanih šablon) Peter Lipovšek

KADROVSKE VESTI

Križni Sefki iz DE 13 — med poizkusno dobo
Gabrilo Francka iz DE 13 — upokojevec
Ulčar Ivana iz DE 14 — lastna odpoved
Stanko Ivica iz DE 14 — sporazumna razrešitev
Gašparič Vera iz DE 14 — sporazumna razrešitev
Fabjan Andreja iz DE 30 — lastna odpoved
Berlec Pavla iz DE 30 — sporazumna razrešitev

Poroke

Sušnik Joži por. ŠUSTAR
Vešligaj Josipa por. PERČIČ
Na novi življenjski poti želimo obema novoporočenkama mnogo skupne sreče in zadovoljstva.

Rodili so se

Toman Tilki — hči
Dragaš Miroslavi — hči

Sršen Stanislavi — sin
Kotnik Metki — hči
Poljanšek Anici — hči
Zajc Alojzu — hči
Zakrajšek Borisu — hči
Kušnik Adolfu — hči
Koprivnikar Marjanu — sin
Alagić Gizeli — hči
Belcijan Ivici — hči
Gavranović Nuški — sin

Mamicam in očkom čestitamo k srečnemu dohodku, otročičkom pa želimo obilo zdravja.

Nesreče

Pavlič Vera iz DE 13 — na poti na delo
Čevka Anica iz DE 10 — na poti na delo
Tušar Mile iz DE 15 — na poti na delo
Koprivnikar Marjan iz DE 15 — obratna nezgoda
Rogač Karel iz DE 13 — obratna nezgoda
Golob Alojz iz DE 20 — obratna nezgoda

Šport in zanimivosti

1. Sindikalno prvenstvo Sivilanita

Dne 18. januarja 1977 je sindikalna organizacija Sivilanita organizirala sindikalno tekmovalstvo v veleslalomu, ki je veljalo kot izbirno tekmovalstvo za XIX. zimsko tekstiliado v Kranjski gori.

Tekmovalci so vozili dva teka veleslalomu in dosegli naslednje rezultate:

V ženski konkurenci je dosegla najboljši čas Osolin Marija 1:38,4, pri mlajših članih Zajc Alojz 1:23,2, pri starejših članih Seljak Bogdan 1:23,5 in v kategoriji seniorjev Pregl Leon 1:30,6.

2. Zimska tekstiliada v Kranjski gori

Letošnja XIX. tekstiliada je bila v organizaciji Induplati Jarše izvedena 17. in 18. februarja 1977 na pobočjih Vitranca v Kranjski gori. Rekordno število udeležencev, odlična organizacija tekmovalstva in lepo sončno vreme so dali edinstven pečat športnemu srečanju tekstilnih delavcev Slovenije. Udeleženci so tekmovali na treh progah in sicer po kategorijah: mlajši člani, člani ter ženske in seniorji.

Iz naše DO se je udeležilo tekstiliade 11 tekmovalcev, ki so prispeli v Kranjsko goro že v četrtek 17. februarja, ko je bil organiziran uradni trening.

Na tekmovalstvu se je ekipa Sivilanita, od skupno 25 uvrščenih ekip, uvrstila na solidno 11. mesto. Med posamezniki pa smo dosegli naslednje rezultate:

Mlajši člani — 186 tekmovalcev:

Zajc Lojze 9. mesto, čas 49,70
Jenc Stane 20. mesto, čas 45,30
Kerč Jože 158. mesto, čas 1:38,39

Člani — 167 tekmovalcev:

Seljak Bogdan 45. mesto 50,74
Novak Marjan 50. mesto 51,08
Ribaš ing. Slavko 120. m. 1:03,85

Seniorji — 69 tekmovalcev

Pregl Leon 46. mesto, čas 57,96

Mlajše članice — 89 tekmovalk

Skrlep Marička, 5. m., čas 44,62

Članice — 59 tekmovalk

Zorman Francka 43. m., 1:18,23

3. Smučarski tečaj na Veliki planini

V začetku meseca marca je sindikalna organizacija Sivilanita organizirala za člane kolektiva smučarski tečaj, ki je trajal od 28. 2. do 5. 3. 1977. Tečaj je bil organiziran v popoldanskem času od 12. do 17. ure. Udeležencev je bil odeset, od tega 8 žensk. Čeprav je bil cilj akcije, da se vključi v to obliko rekreacije čimveč delavcev iz neposredne proizvodnje, je bilo prav to na nekaterih delovnih mestih neizvedljivo, ker npr. tkalka težko ob 12. uri vzame dopust, da bi se udeležila tečaja. Potrebno bi bilo tudi za delavce v neposredni proizvodnji najti primeren obliko rekreacije, ki bi bila izvedljiva in sprejemljiva za čimvečje število članov kolektiva.

4. Sindikalno prvenstvo občine Kamnik

V sklopu sindikalnih športnih iger občine Kamnik je bilo 6. marca 1977 na Veliki planini tekmovalstvo v veleslalomu. Tekmovalstvo je organiziral področni zbor sodnikov smučarjev iz Kamnika. Tekmovalci so bili razdeljeni v štiri kategorije, in sicer: članice, člani do 30 let, člani nad 30 let in člani nad 40 let. Naša delovna organizacija je imela na tekmovalstvu 9 predstavnikov.

Novak Marjan je v kategoriji moški nad 40 let dosegel 3. mesto, Zajc Lojze v kategoriji moški do 30 let 4. mesto in Skrlep Marička v ženski konkurenci 1. mesto.

Ekipno so bili uvrščeni le tekmovalci v kategoriji nad 40 let. V postavi Novak Marjan, Grilc Franc in Pregl Leon so zasedli 2. mesto.

Skrlep Marička

banom ponagajalo vreme, saj je ves dan deževalo. Vendar jih to ni motilo. 98 cicibanov in cicibank iz vse Slovenije je pomerilo svoje moči in tehniko v veleslalomu. Tekmovalstvo je brezhibno potekalo in se je končalo v splošnem zadovoljstvu sodnikov, zastopnikov smučarskih klubov, predstavnikov Smučarske zveze Slovenije in seveda tudi tekmovalcev.

Cicibani so Kranjsko goro zapustili zelo zadovoljni. Saj je vsak izmed njih prejel za spomin na ta dan komplet značk, nalepk in prospektov mesta Kamnika in naših delovnih organizacij. Deset najbolje uvrščenih cicibanov in cicibank pa je prejelo poleg diplom še praktične nagrade — SVILANIT brisače.

Posebno teh so se resnično razveselili, saj jih bodo lahko uporabljali vsak dan v šoli. Žal niste mogli videti žarečih oči naših najmlajših iz vse Slovenije, ko so občudovali SVILANIT značke, prospekte in brisače. Ob pogledu na njihove navdušene obraze je bilo vsakomur jasno, da ni nobeden trud ali prispevek odveč. Veselje in navdušenje malih smučarjev je bila najlepša zahvala za vse.

Za pomoč in za izkazano razumevanje se delovni organizaciji SVILANIT iskreno zahvaljujemo z željo, da bi bilo naše medsebojno sodelovanje še v naprej tako polno razumevanja.

Smučarski klub Kamnik
Alpska sekcija

(INTERNATIONALES TEXTIL BULLETIN 3/1976)

Nova vrsta sviloprejk

V Indiji so vzgojili novo vrsto sviloprejk, ki se ne prehranjuje z murvinimi listi ampak s hrastovim listjem. S tem se bo povečala proizvodnja svile za približno 4000 ton letno. Trenutno znaša indijska proizvodnja svile 3000 ton letno.

Minimalna cena za volno objavljena

V začetku julija 1976 je avstralska vlada objavila povprečno minimalno ceno za surovo volno. Ta cena bo veljavna od začetka sezone 1976/77 in znaša 234 avstralskih centov za kg očiščene surove volne. S tem se je cena volne zvišala za 14% in bo predvidoma veljala do konec sezone 1977/78.

Prodaja volne po novi metodi

V Avstraliji uvajajo nov način prodaje volne že od leta 1974. Ponudba volne naj bi odsej temeljila na vzorcu s potrdilom o izvoru in gradaciji volne. V sezoni 1975/76 je bilo že 60% volne prodane na podlagi takih ponudb. S tem novim načinom prodaje naj bi se znižali relativno visoki stroški prodaje.

IZZREBANCANI NAGRADNE KRIZANKE

Uredništvo je prejelo devet rešitev nagradne križanke in po pregledu ugotovilo šest pravih rešitev.

Pri pregledovanju je upoštevalo napake ki so nastale pri delu križanke.

Delavkam iz gospodarsko-finančne službe se zahvalujemo za dobronamerna opozorila.

- Nagrade prejmejo:
1. nagrado POGAČAR Zdenka (kravata »LARA«)
 2. nagrado GOMILSEK Marinka (brisačo »MARITA«)
 3. nagrado ERZAR Cilka (brisačo »FALA«)

Uredništvo

»KAMNIŠKI TEKSTILEC«

GLASILO DELOVNE
ORGANIZACIJE
»SVILANIT« KAMNIK

GLASILO UREJUJE
UREDNIŠKI ODBOR:

Balantič Silvo, Hubad Anka,
Lipovšek Peter, Mišič Danica,
Novak Marjan

Odgovorni urednik:
BORIS ZAKRAJŠEK

TISK: »Djuro Salaj« TOZD
Papirkonfekcija Krško

NAKLADA: 700 IZVODOV

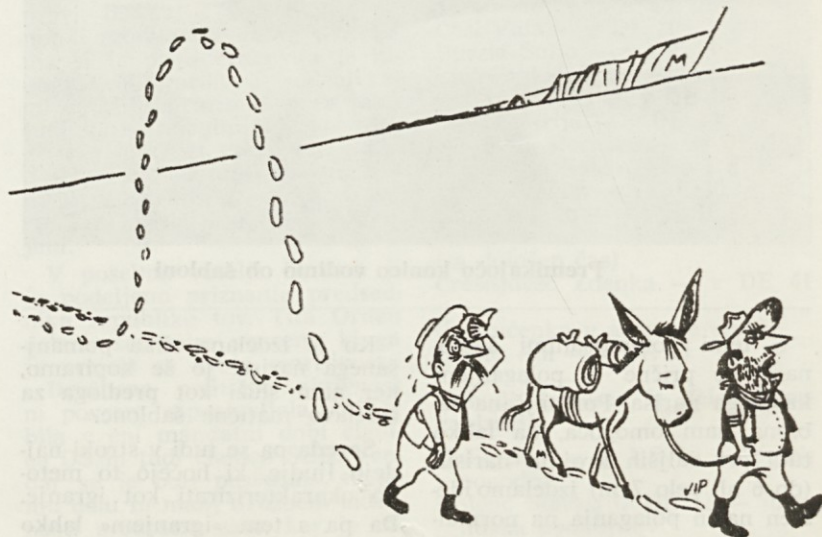
Republiško smučarsko prvenstvo cicibanov pod našim pokroviteljstvom

V letošnji smučarski sezoni je republiško smučarsko prvenstvo za cicibane in cicibanke organiziral Smučarski klub Kamnik. Pokroviteljstvo nad tekmovalstvom je prevzela delovna organizacija TEKSTILNA TOVARNA SVILANIT Kamnik.

Tekmovalstvo bi moralo biti 12. 2. 1977 na Veliki planini, kjer se je na ta dan zbralo nekaj nad

100 cicibanov in cicibank. Slabo vreme pa nam je na žalost preprečilo, da bi tekmovalstvo izvedli.

Šele 12. marca 1977 je bil naslednji prost termin, ko je bilo možno izvesti tekmovalstvo. Takrat na Veliki planini ni bilo več dovolj snega, zato je bilo tekmovalstvo prestavljeno v Kranjsko goro. Tudi tokrat je cici-

O katerem hribu govoriš Carlos?